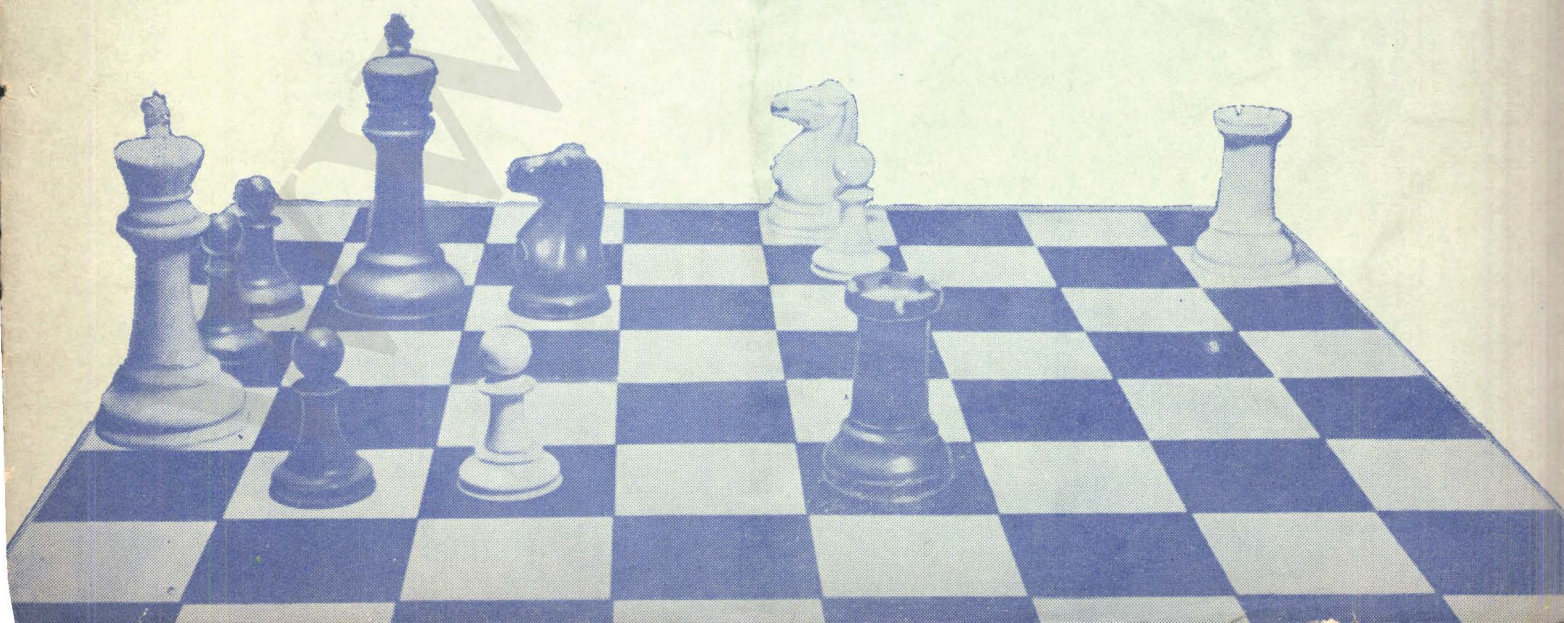

11 1963

Revista *de* **ȘAH**

Campionatul mondial feminin de șah pe echipe

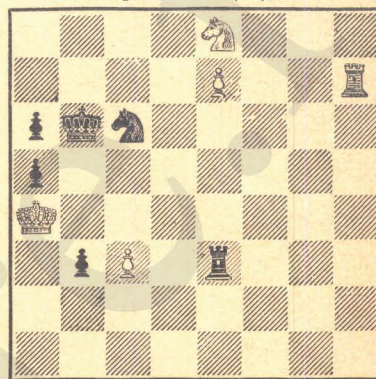
CUPRINSUL

Campionatul mondial feminin de șah pe echipe	161
Teoria modernă	
Victor Ciocîltea : Atacul Sozin din Apărarea siciliană (2)	162
Partide și finaluri	
Din partidele marilor maeștri	163
Campionatul U.R.S.S. pe echipe pe anul 1963	164
Turneul de la Los Angeles	166
De la alte turnee	166
Finaluri instructive	
Poziții de studiu în jocul practic	170
Juniorii la tabla de șah	
Iași-Chișinău 8:2	171
Semifinalele campionatului masculin al R.P.R.	171
Șahul prin corespondență	
Semifinalele campionatului mondial pe echipe	173
De la campionatele europene de șah prin corespondență	173
Șah magazin	
Eroi literari și jocul de șah (I)	174
Studii și probleme	
Seleționări	175
Campionatul republican de compoziție pe anul 1962	176
Comparații, partide scurte	

COPERTA NOASTRĂ

Se poate spune că studiile de final sînt probleme de șah „evolute”, care extind tematica ideilor pe un număr mai mare de mutații. Și totuși, compozitorii de studii mai arată și astăzi preferință pentru tipul inițial de combinație: ideea de mat. Mereu proaspătă, această temă își găsește exprimarea în forme variate și adesea surprinzătoare, așa cum se poate vedea și în studiul de față. Iată mutările soluției:

Gh. Teodoru
Campionatul R.P.R., 1963

Alb câștigă

1.Cd6 b2 2.e8D! T:e8 3.Tb7+ Rc5 4.C:c8 Cb4! (Un frumos contra-joc. În momentul cînd pionul negru parea stopat, el își recapătă libertatea prin blocarea coloanei. Acum albul n-are decît o singură șansă: matul...) 5.c:b4+ Rc6 6.Tc7+ Rb6 7.b:a5 mat.

Cop. IV

Coperta : DAN GRIGORESCU

Din toată lumea

VICTOR KORCINOI ÎNVIINGĂTOR LA HAVANA

La cei de al II-lea „Memorial Capablanca”, înceiuit la sfîrșitul lui septembrie în capitala Cunei, au luat parte 22 de concurenți, dintre care 14 europeni. Un adevărat „tur de forță” a reușit învingătorului, marele maestru sovietic Viktor Korcinoi, care pentru a-și asigura primul loc în turneu a trebuit să câștige partide în serie, la finis, totalizînd 14 victorii. Campionul unional a avut ca principal adversar în ultimele runde pe marele maestru cehoslovac Ludek Pachman, în spectaculoasă revenire de formă. Pachman a terminat neînvins, dar la jumătate de punct de câștigător.

Cu trei runde înainte de sfîrșit, platonul frunțas al clasamentului arăta astfel : Korcinoi 14, Pachman 13½, Gbeller, Tal și Iokov 13. În continuare, Korcinoi mai obține două victorii, iar Pachman se menține aproape datorită în special partidei câștigate după întrerupere la O'Kelly. În schimb, Iokov este distanțat după înfrîngerea suferită la Gbeller.. Excampionul mondial Mibail Tal a avut o revenire puternică, după ce la începutul turneului fusese învins de Trijunovici și Iokov.

Iată clasamentul acestui veritabil maraton: Korcinoi (URSS) 16½ (din 21), Gbeller, Tal (ambii URSS) și Pachman (Cehoslovacia) 16, Barcza (Ungaria) și Iokov (Iugoslavia) 15½, Darga (R. F. Germană) 13, Uhlmann R. D.

OLANDEZII ÎNVIȘI

14½	R. F. Germană	—	Olanda	5½
1,1	Unzicker	—	Donner	0,0
0,½	Teschner	—	Kuypers	1,½
½,1	Hecht	—	van den Berg	½,0
1,½	Bialas	—	van Scheltinga	0,½
1,½	Wolk	—	Prins	0,½
0,½	Eisinger	—	Kramer	1,½
1,1	Gerusel	—	Barendregt	0,0
1,½	Bachman	—	Langeweg	0,½
1,1	Besse	—	Spanjaard	0,0
1	Pfleger	—	de Rooi	0
½	Lohse	—		½

După victoria cu 6½—3½ obținută în fața Spaniei, era de așteptat că echipa Olandei să continue seria succeselor în fața reprezentativei R. F. Germane, în meciul disputat la mijlocul lui septembrie în cunoscuta localitate balneară Scheveningen. Surprinzător, câștig de cauză au avut oaspeții și încă la scor categoric : 14½—5½.

O singură întîlnire feminină în acest meci: Vreeken (Olanda)—Axt (R.F.G.) 1½—1½.

Mai puțin eficace s-au arătat aproximativ aceeași echipieri jucînd în reprezentativa Berlinului occidental, învîșă cu 12½—6½ de Copenhaga (Larsen—Teschner 1—1, Enevoldsen—Bialas 0—2, Haman—Hecht 1—1, Brinck Clausen—Lobbs : 1—1 etc.).

CAMPIONATUL „DESCHIS” AL S.U.A.

Intre 11—24 august s-a desfășurat la Chicago cel de-al 64-lea campionat „deschis” (open) al S.U.A. Concursul s-a desfășurat sistem elvețian cu 265 participanți, 13 runde, 50 mutații în 2½ ore, apoi cite 20 mutații.

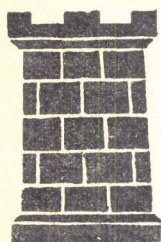
Datorită participării marelui maestru iugoslav Svetozar Gligorici și a citorva mari maeștri americani concursul a câștigat în valoare și înțrecerea sportivă a fost deosebit de interesantă. Gligorici a câștigat primele 7 partide (învingînd între alții pe Bisguier)

dar în runda a 8-a a pierdut la R. Byrne, care astfel a luat conducerea. După runda a 9-a clasamentul era : R. Byrne 8½, Lombardy 8, Benkô, Gligorici și Bisguier 7½ ; după a 11-a, conduceau Byrne, Gligorici și Lombardy cu 9½. Rezultat final : Lombardy și R. Byrne 11, Benkô și Gligorici 10½. Avînd un coeficient mai bun după sistemul Elo (?), Lombardy a câștigat titlul de campion.

Campionatul feminin a revenit lui Kate Silars (16 ani) cu 6 (din 7).

UN CAMPIONAT AL AUSTRIEI INEDIT

La ultima ediție a campionatului Austriei, desfășurat la Ottenstein, n-a luat parte nici unul din marii maeștri internaționali din această țară. În absența lui Robatsch, Dückstein, Lokovici și a celorlalți, titlul a revenit vienezului dr. Schwarzbach cu 8 puncte din 11 posibile, urmat în clasament de Auer 7½, Prameshuber și Langer 7.

Campionatul mondial feminin de șah pe echipe Reprezentativa R.P.R. pe locul IV

Șahistele reprezentativei noastre feminine s-au întors de la cea de a doua ediție a campionatului mondial de șah pe echipe fără succesul la care aveam dreptul să sperăm. Punctele adunate după cele 14 întâlniri disputate așează echipa română pe locul patru. Desigur este măgulitor de a figura în rândul fruntașelor șahului mondial și rezultatul obținut în întrecerea desfășurată în toamnă la Split, în Iugoslavia, confirmă forța jucătoarelor noastre. Din păcate, numai în parte, însă. Fiindcă alți rezultatele anterioare, cit și desfășurarea marii competiții indicau pentru șahisele noastre posibilități superioare clasificării actuale.

Echipa României a început bine întrecerea, situându-se în lupta directă pentru primele locuri. Un start bun, deși tragerea la sorți făcuse să avem de la început de jucat cu cele mai dificile adversare. După două rezultate bune (2—0 cu S.U.A. și $1\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$ cu Olanda) în față sînt deținătoarele titlului mondial. Margareta Teodorescu pierde la campioana mondială, invincibila Nona Gaprindasvili, iar Margareta Perevoznic face remiză cu Tatiana Zatulovskaia. În runda a patra, în

tr-o întâlnire de răspundere, reprezentativa noastră face rezultat egal cu cea a Iugoslaviei: 1—1. La masa întâia, Alexandra Nicolau învinge pe campioana iugoslavă Milunka Lazarević, în schimb la cea de a doua,

romîne rîmîne promițătoare. A urmat meciul care ar fi putut dec de locul trei în clasamentul final. Egalitate: 1—1 cu R.D. Germană. Trebuia să hotărască acum rezultatele indirecte, pe parcursul celorlalte 9 runde. Și iată

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1 U.R.S.S.	●	1	1	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	25
2 Iugoslavia	1	●	$1\frac{1}{2}$	1	$1\frac{1}{2}$	2	$1\frac{1}{2}$	2	2	2	2	2	2	2	2	24 $\frac{1}{2}$
3 R.D. Germană	1	$\frac{1}{2}$	●	1	2	$\frac{1}{2}$	1	2	2	2	2	$1\frac{1}{2}$	2	$1\frac{1}{2}$	2	21
4 România	$\frac{1}{2}$	1	1	●	0	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	1	2	$1\frac{1}{2}$	2	1	1	2	18 $\frac{1}{2}$
5 Bulgaria	$\frac{1}{2}$	0	0	2	●	$1\frac{1}{2}$	1	2	$1\frac{1}{2}$	2	$1\frac{1}{2}$	2	2	$1\frac{1}{2}$	2	17 $\frac{1}{2}$
6 Ungaria	0	0	$1\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	●	1	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	2	2	2	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	17
7 Olanda	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	1	●	1	$1\frac{1}{2}$	1	$1\frac{1}{2}$	1	1	2	2	15 $\frac{1}{2}$
8 Polonia	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	●	1	2	2	2	2	2	2	15
9 S.U.A.	0	0	0	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	●	0	2	$1\frac{1}{2}$	1	2	2	12 $\frac{1}{2}$
10 Mongolia	0	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	1	0	2	●	1	$\frac{1}{2}$	2	2	$1\frac{1}{2}$	10 $\frac{1}{2}$
11 R.F. Germană	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	0	1	●	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	2	$1\frac{1}{2}$	10 $\frac{1}{2}$
12 Austria	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	0	1	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	●	1	1	2	8
13 Belgia	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	●	$\frac{1}{2}$	0	5
14 Monaco	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	0	0	0	1	$1\frac{1}{2}$	●	1	5
15 Scoția	5	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	1	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	2	1	●	4 $\frac{1}{2}$

Margareta Teodorescu pierde la Vera Nedelković. Notăm în paranteză că ultima avea să obțină pînă la urmă cel mai bun rezultat în individual al campionatului — punctaj de sută la sută! Dar poziția în clasament a echipei

că în această „cursă” pe tablea întrecerii, echipierele R.D. Germană s-au dovedit mai tenace, mai bine pregătite. Ele au totalizat la capătul rundelor cu $2\frac{1}{2}$ puncte mai mult decât reprezentantele noastre. Explicația stă

	Kattinger Kasperowski	Austria	2 — 0	Vreeken Timmer	Olanda	1½ — ½	Caprindasvili Zatulovskala	U.R.S.S.	½ — ½	Lazarevici Nedelkovici	Iugoslavia	1 — 1	Keller Hermann Kraatz	R.D.G.	1 — 1	Karakas Gombas	Ungaria	1½ — ½	A. enova Ivanova	Bulgaria	0 — 2	Rinder Kulke	R.F.G.	1½ — ½	Rennoy — Chevrier Cauquil	Monaco	2 — 0	Konarkowska Litmanowicz	Polonia	1½ — ½	Hulgana Handgren	Mongolia	2 — 0	Loeltier Cuyters	Belgia	1 — 1	Steedman Elder	Scotia	2 — 0	Grosser Pain	S.U.A.	1 — 1	Puncte	%
Alexandra Nicolau	1			1			1			½			½			½					½	1		1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	83,33			
Margareta Teodorescu				½	0								½			1	0			1		1		½		1			1							1		½		7	63,33			
Margareta Perevoznic	1				½		0												0									0											1½	30,00				

în special în cele două rezultate cu totul necorespunzătoare: 0—2 cu Bulgaria și 1—1 cu Belgia. Două insuccese care puteau însemna tot atâtea victorii categorice ale echipei romine. Să mai notăm că în meciul cu echipa bulgară, Margareta Teodorescu nu a găsit o continuare teoretică în atacul Max Lange, în partida cu Asenova, iar Margareta Perevoznic a avut poziție de câștig la Ivanova, dar din două mutări posibile a ales pe cea care pierde...

Rezultatul final poate fi urmărit în amănunt pe tabela din pagina anterioară. Cum am spus la începutul acestor rânduri, el nu satisface decât în parte. Mai judicios este să-l considerăm ca un semiinsucces, ca un semnal de alarmă pentru viitoarele confruntări în arena șahului internațional feminin. O pregătire mai atentă, criterii mai eficace de selecționare a echipei înainte de concurs, mai multă ambiție personală din partea jucătoarelor cărora li se acordă cinstea de a reprezenta culorile

țării — iată ce trebuie să reținem din analiza evoluției reprezentativei noastre în turneul de la Split.

Este important de a sublinia faptul că nivelul șahului feminin crește simțitor de la turneu la turneu. Al doilea campionat mondial a fost incomparabil mai puternic decât prima sa ediție, când echipa romină s-a clasat pe locul doi, la egalitate de puncte cu deținătoarea titlului. Acum, trebuie să ne intensificăm eforturile pentru a nu ceda pasul în fața șahistelor sovietice și iugoslave, protagoniste ultime ediții. Este nevoie ca jucătoarele noastre să se antreneze intens și metodic, să-și îmbroșteze mereu practica de turneu jucând cât mai des cu cele mai puternice adversare.

Nu putem totuși încheia această succintă cronică, fără a arăta și motive reale de satisfacție, prilejuate de performanța individuală de-a dreptul strălucită realizată la Split de maestra internațională Alexandra Nicolau Jucind la prima masă a echipei, ea a

totalizat 10½ puncte din 12 posibile, al doilea rezultat în clasamentul individual neoficial, după campioana lumii, Nona Gaprindașvili (11½ din 12). Pe locul trei s-a clasat Edith Keller-Herman (R.D. Germană) cu 11½ din 14, făcându-și o reîntregire remarcabilă în competițiile de anvergură. La masa a doua, după Vera Nedelkovič, cel mai bun rezultat aparține sovieticei Tatiana Zatulovskaia — 8 din 10. Au impresionat, de asemenea, prin calitatea jocului prestat, tinăra Evelyn Kraatz (R.D.G.) și șahista olandeză Rita Timmer, care — curios — abia acum, la 38 ani, începe să se afirme/

O notă bună organizării marelui întreceri asigurate de forul de specialitate din R.P.F. Iugoslavia. Arbitrajul a fost asigurat de fosta campioană mondială Olga Rubțova (U.R.S.S.) și de maestrul iugoslav B. Rabar. În viitoarele numere ale revistei, vom publica partide de la confruntarea elitei șahului mondial feminin.

Teoria modernă

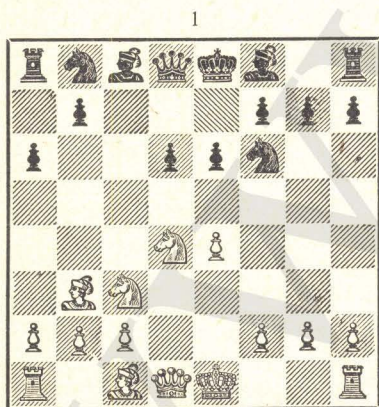
VICTOR CIOCÎLŢEA
maestru internațional

Atacul Sozin din Apărarea Siciliană

(continuare din numărul trecut)

7.Nb3

În comparație cu mutarea 7.0—0, cum se juca mai înainte (în cele mai multe cazuri se ajunge la variantele analizate în prima parte a acestui articol) noul plan mi se pare mai elastic: deocamdată albul nu precizează partea în care va face rocada și execută mutarea necesară acestei idei.

Așteptând hotărârile negrului, are la dispoziție două căi de joc cu idei diferite, după cum urmează: 1) Va înainta pionul f2-f4-f5, încercând slăbirea pionilor centrali ai negrului, deschiderea diagonalei a2-g8 și ocuparea cimpului „d5” sau 2) va ataca flancul re-

gelui negru, înaintând pionii f și g, urmînd să facă după aceasta rocada mare.

Se poate juca în această poziție și continuarea 7.a3 — pentru a evita schimbul prețiosului nebulon alb prin manevra Cc6—a5:b3 de exemplu: 7... Ne7 (După 7...Dc7?! 8.Na2 Cc6 9.f4 Ne7 10.Ne3 0—0 11.Df3 C:d4 12.N:d4 e5 13.Ne3 e:f4 14.D:f4 Ne6 15.0—0 Te8 16.Nb3 Nf8 17.Nd4 albul a stat mai bine în partida Vasiukov—Djurasevici, Belgrad 1961) 8.0—0 9.Na2 Cc6 (sau 9...b5 10.f4 Nb7 11.f5 e5 12.Cde2 Cbd7 13.Cg3 Te8 14.Ch5 C:h5 15.D:h5 T:c3! 16.b:c3 Cf6 17.De2 C:e4 cu avantaj, Sipov—Terentev, campionatul R.S.F.S.R. 1963) 10.Ne3 C:d4 11.N:d4 b5 12.f4 Nb7 13.Dd3 Te8 14.Tad1, cu poziție aproximaiv egală, Cirici—Gheller, meci U.R.S.S.—Iugoslavia, Belgrad 1961.

După 7.0—0 poate urma:

a) 7...Ne7 8.Nb3 b5 9.Df3 Nb7 10. N:e6 f:e6 11.C:e6 Dd7 12.C:g7+ Rd8 13.Cf5 b4 14.Ng5 Tf8 și negrul s-a apărut păstrînd șanse mai bune, Holmov-Boboțov, Soci 1963;

b) 7...Cc6 8.Ne3 Ne7 9.f4 d5 10. e:d5 e:d5 11.Nb3 0—0 12.Rh1 Te8 13.f5 Ce5 14.Ng5 Cc4 15.Df3 h6 16. N:f6 N:f6 17.D:d5, cu egalitate Holmov — Krogus, Soci 1963;

c) 7...b5?! Nb3 b4 9.Ca4 C:e4 10. Tel Cf6 11.Ng5 12.Cf5! 0—0 (Sau 12...e:f5 13.N:f6 g:f6 14.Dd5 Ta7 15.

D:f7+ Rd7 16.Cb6+!) 13.C:e7+ D:e7 14.Cb6 Nb7 (14...Ta7 15.Cd5 Dd8 16. N:f6 g:f6 17.Dd4!) 15.C:a8 N:a8 16. N:f6 D:f6 17.D:d6 cu câștig pentru alb, Iovcici — Zlatan, campionatul Iugoslaviei prin corespondență, 1959.

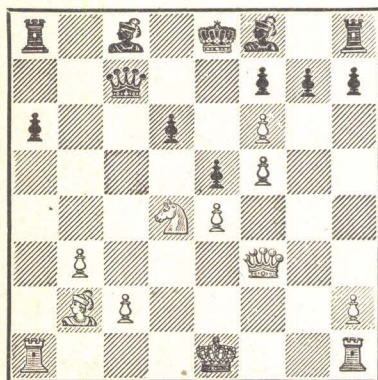
După 7.Nb3, negrul trebuie să joace 7...Ne7.

Ideea de a ataca imediat pionul „e4”, prin 7...b5 și Nb7, practica a dovedit-o prematură. Pot surveni următoarele variante, favorabile albului: a) 8.0—0 Nb7 9.f4 (9.Tel Cbd7 10.N:e6?! f:e6 11.C:e6 Db8 12.Cd5 Rf7 13.Cdc7 h6 14.Df3 Ce5 15.C:e5 D:c7 16.Db3+ Rg6 17.C:b7 D:b7 18. Dd3 Rf7 cu egalitate, Gavela — Ilici, Bled 1963) 9...Cbd7 10.f5 e5 11.Cde2 C:e4 12.C:e4 N:e4 13.Cc3 Nc6 14.Dh5! De7 15.Cd5 N:d5 16.N:d5 Te8 17.Ng5 Cf6 18.N:f6 g:f6 și acum în loc de 19.c3, trebuia 19.a4! cu avantaj pentru alb, Ciociltea — Bertok, Sofia 1962; b) 8.f4 Nb7 (8...Dc7 9.f5 e5 10.Cf3 h6 11.a4 b4 12.Cd5 C:d5 13.N:d5 Nb7 14.f6 g:f6 15.0—0 N:d5 16.D:d5 Dc6 17.Dd3 Cd7 cu șanse de ambele părți, Havskin — Vladimirov, campionatul Leningradului 1963) 9.0—0 b4 10.e5 b:c3 11.e:f4 Cd7 12.f5 e5 13.N:f7+ R:f7 14.Dh5+ g6 15.f:g6+ h:g6 16. D:h8 e:d4 17.Dh7+ Re6 18.Dg8+ și negrul a cedat, Dely — Szabo, camp. R.P.U. 1962.

După 7...Dc7 8.f4 Cbd7 9.g4 Ce5 10. Df3 b5 11.f5 b4 12.g5 C:b3 13.

a:b3 b:c3 14.g:f6 c:b3 15.N:b2 e5 (Vezi diagrama 2) albul a obținut repede poziție câștigată: 16.Cb5 Db6 17.f:g7

2

N:g7 18.Ca3, Klován — Pásmán, Riga 1961.

8.f4 0—0

Merită atenție și 8...Dc7, după care survin variante interesante și de mare luptă, de exemplu: 9.Df3 b5 (Într-o partidă Honfi — Ghițescu, Mișcolț 1963, negrul a jucat 9...0—0 și după 10.f5 e5 11.Cde2 Cbd7 12.g4? (Mai bine 12.Ne3) 12...d5 13.N:d5 C:d5 14.C:d5 Nh4+ 15.Rd1 Dd8 a avut compensație pentru pionul sacrificat) 10.f5 b4 11.f:e6 b:c3 12.e5! d:e5. După 12...Nb7, albul ar fi jucat 13.e:f6! N:f3 14.f:g7 cu variantele câștigătoare:

1) 14...Tf8 15.e:f7+ T:f7 16.g8D+ Tf8 17.N:f7+ Rd7 18.D:h7 sau 15...Rd7 16.Ne6+ Rd8 17.g:fD+ N:f8 18.

Ng5+ De7 19.N:e7+ R:e7 20.g:f3; 2) 14...Nf6 15.e:f8+ Rd7 16.g:h8D N:h8 17.f8D N:d4 18.D:f3 sau 15...Re7 16.Cf5+ 17.g:hD N:h8 18.f8D c:b 19.D:h8 b:aD 20.D:a1 sau în fine 15...D:f7 16.N:f7+ R:f7 17.hD N:h8 18.Tf1. După 12...d:e5 jocul poate continua astfel: 13.Cf5 e4 14.C:g7+ Rf8 15.Dh3 c:b4 16.N:b2 R:g7 17.0—0 Dc5+ 18.Rh1 Dg5 19.Tf5 cu atac câștigător, Vitomski — Gleizer, Riga 1962 sau 8...Cc6 9.Ne3 0—0 10.Df3 Dc7 11.0—0 Nd7 12.g4 C:d4 13.T:d4 e5 14.Td2 e:f6 15.N:f4 Ne6 16.g5 Cd7 17.Thd1, cu avantaj pentru alb, Kalinkin — Tatarințev, campionatul R.S.F.S.R. 1963.

9.Df3 Dc7

După 9...Cc6, albul poate juca la același plan: 10 Ne3 Nd7 11.0—0 Da5 12.h3 C:d4 13.N:d4 e5 14.Ne3 Tac8 15.Nd2 cu șanse egale, Petrușă — Saighin, campionatul Bielorusiei 1963. Și acum iată câteva din continuările posibile:

a) 10.Ne3 Cc6 11.0—0 C:d4 12.N:d4 b5 13.g4 b4 și cu 14.g5!, albul în locul mutării 14.Ce2? ar fi obținut o poziție excelentă, în partida Perez — Smislov, Havana 1962;

b) 10.f5 Cc6 11.Ne3 Ca5 12.g4 C:b3 13.a:b3 Cd7 14.0—0 b5 15.g5 b4 16.Ca4 Nb7 17.Thg1 e:f5 18.C:f5 Tfe8 19.Ch6+! cu atac câștigător, Petrușă — Kapengut, campionatul Bielorusiei 1963;

c) 10.g4 Cc6 11.C:c6 b:c6 12.g5 Cd7 13.Ne3 c5 14.0—0 c4 15.Na4 Tb8 16.N:d7 N:d7 17.f5 Db7 18.f6! cu poziție complicată și șanse de ambele părți, Ciocileta — Jansa, Bad Liebenstein 1963.

10.Ne1—f4

În afara acestei mutări recomandate de Euwe, se mai poate juca și 10.b3 f5 11.Nb2 Nf6 12.Tad1 Cc6 13.De1 Ce7 14.Ce1 N:g2 15.C:g2 Cg6 16.d5 N:b2 17.D:b2 e5, Unzicker — Matanovici, Turneul Staunton, 1951.

10...

11.Ta1—c1

c7—c6

Cb8—a6

O altă posibilitate, mai simplă poate, este 11...d5 12.c:d5 D:d5 13.a3 Nf6 14.Tfd1 c5. Reshevsky urmează o linie de joc care în runda precedentă a dus la remiză rapidă în partida Olafsson—Najdorf.

12.a2—a3

Olafsson a jucat aci 12.Tfd1 și după 12...f5 13.Ce5 N:g2 14.R:g2 g5 15.Nd2 De3 16.Df3 Tc3 partida s-a dat remiză. Najdorf alege o linie de joc mai bună, împotriva căreia Reshevsky nu găsește un contra joc.

12...

Ca6—c7

13.Tf1—d1

f7—f5

14.Ng2—f1

Planul de joc ales de Najdorf pune negrului probleme destul de dificile. Acum se amenință deplasarea calului f3, urmată de înaintarea strategică a masei de pioni în centru (f2—f3 și e2—e4).

14...

Ne4:f3

15.Dc3:f3

Ne7—g5

16.Nf1—g2

Ta3—c8

17.Te1—c3

b6—b5?

Înaintarea d7—d5 care ar stabiliiza situația în centru este legată de dezavantaje strategice pentru negru, în urma continuării c1:d5: reluarea cu pionul „e” duce la pierderea pionului c6, cu pionul „c” la ocuparea coloanei „c” de către alb, iar cu o figură la slăbirea gravă a pionului c6. Reshevsky încearcă să obțină contra joc prin deplasarea centrului alb, dar — cum se va vedea în continuare — soluția tactică a problemelor poziției nu este posibilă.

18.d4—d5!

PARTIDE și FINALURI

DIN PARTIDELE MARILOR MĂESTRI

Partida aceasta este foarte instructivă. Valoarea ei constă pe de o parte în ilustrarea foarte frumoasă a temei strategice a străpungerii, iar pe de altă parte în rezolvarea interesantă a problemei menținerii inițiativei de către alb într-una dintre cele mai egalizatoare variante a Indienei damei.

Întrădeavă, fără să facă greșală evidentă, Reshevsky a intrat în poziție dificilă în faza de trecere din deschidere în jocul de mijloc și n-a putut găsi o soluție satisfăcătoare pentru a egala șansele. Probabil că jocul său destul de nesigur în fața noului plan al lui Najdorf are o explicație de ordin psihologic: repetind aceeași variantă cu ajutorul căreia Najdorf cu o zi înainte, cu negrul, obținuse ușor remiza în partida cu Olafsson, Reshevsky a arătat destul de clar că este de acord cu egalitatea și nu s-a așteptat de loc ca adversarul său, schimbând culoarea, să se arate atât de agresiv. Două-trei mutări care fără să fie greșite, n-au fost cele mai bune (în sensul că nu s-au încadrat într-o acțiune care să combată intențiile albului) și pe nesimțite lucrurile au luat o întorsătură neplăcută... În orice caz, o partidă din care se poate învăța ceva.

224. INDIANA DAMEI

M. Najdorf S. Reshevsky
Los Angeles, 1963

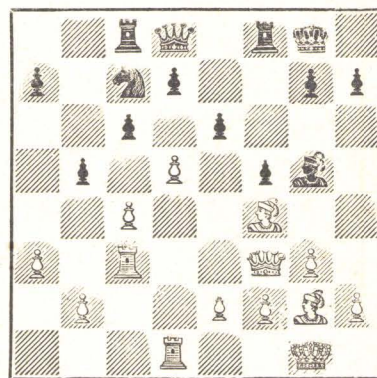
1.d2—d4
2.c2—c4
3.Cg1—f3
4.g2—g3
5.Nf1—g2
6.0—0

Cg8—f6
e7—e6
b7—b6
Nc8—b7
Nf8—e7
0—0

7.Cb1—c3
8.Dd1—e2
9.Dc2:c3

Cf6—e4
Ce4:c3
Nb7—e4

Teoria consideră că această variantă (jucată de altfel de nenumărate ori în concursuri) asigură negrului o egalitate ușoară. În practică însă este necesar un joc foarte atent, deoarece în poziții de acest gen, cu centrul neangajat, cea mai mică inexactitate poate duce la un dezavantaj pozițional de durată.

Străpungerea aceasta scoate în evidență avantajul pozițional al albului în centru. Dacă acum 18...c:d5 19.c:d5 negrul se află în situația neplăcută de a nu putea muta nici damă, nici calul, iar după 19...N:f4 20.D:f4 c:d5 21.c:d5 C:d5 22.T:c8 D:c8 23.N:d5 e:d5 24.T:d5 finalul este clar pierdut.

Reshevsky sacrifică un pion cu speranța că simplificarea jocului îi va da șanse de remiză.

18...

Ng5:f4

19.Df3:f4

b5:c4

20.d5 :6

d7—d5

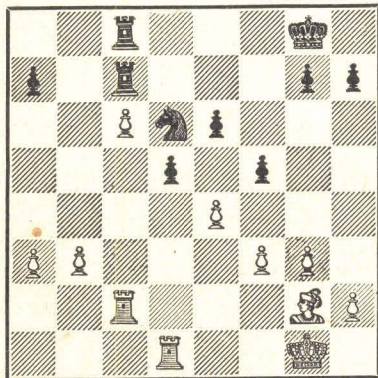
21.Tc3:c4

Dd8—e7

După 21...d:c4 22.T:d8 Tf:d8 23.b3 dama +2 pioni este mult mai tare decât cele două turnuri ale negrului.

22.Tc4—c2 Cc7—b5
23.Df4—e5 De7—d6
24.De5:d6 Cb5:d6
25.b2—b3 Tc8—c7

Dacă negrul ar reuși să ia acest pion fără alte dezavantaje, atunci perspectivele sale de egalare ar fi reale. Urmează însă o a doua străpungere în centru, care duce la un final câștigat pentru alb.

Campionatul U.R.S.S. pe echipe pe anul 1963

225. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

T. Petrosian

V. Korcinoi

1.c4 c5 2.Cf3 Cf6 3.g3 b6 (Victor Korcinoi este prin excelență un mare maestru al jocului de complicații combinate. El încearcă în fiecare partidă să ajungă în tipuri de poziții care să-i permită să joace la câștig, indiferent de adversar. Acest lucru explică și alegerea variantei de deschidere în partida de față. Dacă la negru ar fi jucat Botvinnik, sau chiar Petrosian, ar fi urmat probabil automat: 3...g6 4.Ng2 Ng7 5.0-0 0-0 6.Cc3 Cc6 etc) 4.Ng2 Nb7 5.0-0 g6 6.e3 Dc8 (O idee teoretică foarte importantă: deplasarea damei nu este legată de necesitatea de a apăra nebunul din b7, așa cum se întâmplă de obicei în indiană nouă, ci este preluatul atacului următor pe coloana „d”) 7.b3 Ng7 8.Nb2 0-0 9.Cc3 Td8 10.Tc1 d5! (După această mutare, șansele s-au egalat complet. În general, campionul mondial a jucat destul de pasiv deschiderea în această partidă) 12.C:d5 C:d5 12.N:g7 C:e3! (Poanta manevrei începută de negru la mutarea a 6-a, după care albul se va afla în fața unei alegeri destul de neplăcute: sau o slăbiciune pe coloana „d”, în cazul când pionul rămâne la d2, sau o slăbiciune la e3, în cazul când pionul „d” avansează...) 13.f:e3 R:g7 14.d4 f6 15.d5 Dc7 16.De2 Cd7 17.Db2 Ce5! (Iată-l pe Petrosian în situația de a lupta împotriva unor idei strategice clasice! După schimburile repetate pe cîmpul e5 albul rămîne cu un nebul, prin excelență „rău”) 18.C:e5 D:e5 19.D:e5 f:e5 20.Nh3 Tf8 21.Ne6 Tad8 22.Rg2 Tf6 23.T:f6 e:f6 24.g4 Nc8 (Negrul acceptă să schimbe nebunii deoarece obține un final de turnuri evident avantajos, datorită structurii de pioni care re-

26.f2—f3
27.e2—c4

Acum după 27...f:e4 28.f:e4 C:e4 29.N:e4 d:e4 30.Td7! finalul este pierdut pentru negru.

27...
28.Tc2:c6
29.e4:d5
30.Td1:d5

Acum partida intră în faza tehnică. Realizarea pionului în plus nu prezintă dificultăți. De altfel, fiind în criză de timp Reshevsky nu joacă exact și ușurează sarcina albului.

30...
31.Td5—a5
32.Ng2—f1
33.Rg1—f2
34.Nf1—e2
35.b3—b4
36.h2—h4!
37.g3:h4
38.Ta5:h5
39.Rf2—c1
40.Ne2:c4
41.Th5—c5

Tf8—c8
...

Te7:c6
Te8:c6
e6:d5

Rg8—f7
Tc6—cl+
Tcl—c7
Rf7—c6
g7—g5
h7—h5
g5:h4
f5—f4?
Te7—c2
Cd6—c4
Tc2:c4

Negrul cedează

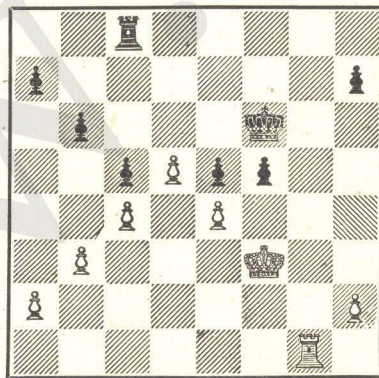
nea M. Botvinnik, este mult mai greu de jucat în calitate de campion mondial decât de ajuns la acest titlu...

226. DESCHIDEREA RETI

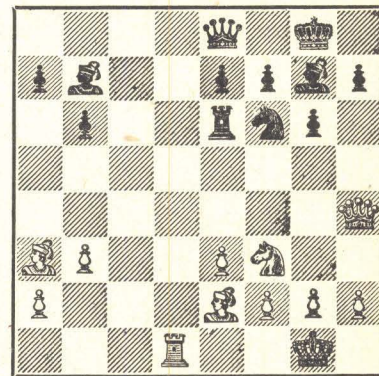
E. Gheller

P. Keres

1.Cf3 d5 2.c4 d:c4 3.e3 Ne6 (O idee care în această partidă nu a avut succes. Continuarea „teoretică” 2...e6 3.g3 Cf6 4.Ng2 d:c4 5.Ca3 N:a3 6.b:a3 0-0 7.Dc2 Nd7 8.Ce5! Nc6 9.C:c6 C:c6 10.D:c4 Dd4! dă negrului mai multe șanse de egalare, Smislov—Saborio, Oberhausen 1961) 4.Ca3Cf6 5.C:c4 g6 6.b3 Ng7 7.Nb2 (Prin intervertire de mutări, s-a ajuns de fapt într-o Indiană nouă cu culori inversate, în care singura piesă a negrului a cărei poziție poate fi criticabilă este tocmai nebunul din e6!) 7...0-0 8.Ne2 c5 9.0-0 Cc6 10.Tc1 Tc8 11.d4 c:d4 12.C:d4 Nd5 13.C:c6 T:c6 14.Dd4 Db8 15.Na3 Te6 (De pe acum, albul are un mic avantaj care constă în special în poziția mai bună a pieselor sale în centru. Ultima mutare a negrului este în mod evident artificială, însă oricum era destul de greu de găsit o apărare convingătoare împotriva atacului „nevinovat” la e7 și a7!) 16.Tfd1 b6 17.Cd2 Nb7 18.Dh4! (Prima mutare a unei manevre de exploatare a poziției incomode a turnului negru...) 18...Td8 19.Cf3 T:d1 20.Td1 De8? (Avînd în vedere că după 29.Te4 21.Dh3 Nc8 22.Dg3 D:g3 23.h:g3 finalul este foarte greu pentru negru, din cauza slăbiciunii cronice a orizontalei a 8-a, marele maestru estonian ar fi trebuit probabil să accepte cel mai mic dintre rele și anume cedarea perechii de nebuni după 29...N:f3. Acum atacul albului capătă un caracter mult mai concret...) 21.Cg5 Te5 22.Nc4 Nd5 23.Nb2 N:c4 24.N:e5 Ne2 25.Td2 Dc8 26.Nb2 (Albul a câștigat calitatea iar atacul său asupra punctului „critic” se menține. Partida trebuie considerată decisă, însă faza finală mai prezintă câteva momente tactice interesante...) 26...Nb5 27.h3 h6 28.Cf3 Df5 (Negrul se agită cît poate, însă de realitatea dezagreabilă a materialului în minus este foarte

29...f4! (După această avansare, pionul „f” va constitui pentru negru principala amenințare în orice final de pioni) 30.h4 h6 31.h5 Rf7 32.Tg6 Tg8 33.d6 (După 31.T:g8 R:g8 32.Rg4 Rf7 33.Rf3 Rg7 34.Rg4 Rf6 35.Rf3 Rg5 36.Rf2 nu se vede cum mai poate negru să-și întărească poziția) 33...Th8 34.Rg4 Tf8 (O cursă care duce pe neașteptate la succes. Albul trebuie să joace neapărat 35.Rf3, cu o remiză probabilă) 35.T:h6? f3 36.Rg5 Re8 și albul a cedat, deoarece nu mai poate împiedica transformarea pionului „f”. După cum spu-

greu să faci abstracție) 29.Db4 Nc6 30.D:e7 N:f3 31.g:f3 Ch5 32.N:g7 C:g7 33.De4 (Contrajocul negrului a avut un caracter temporar, iar atunci când amenințările încep să se sfîrșească, devine inerent momentul cel mai ne-

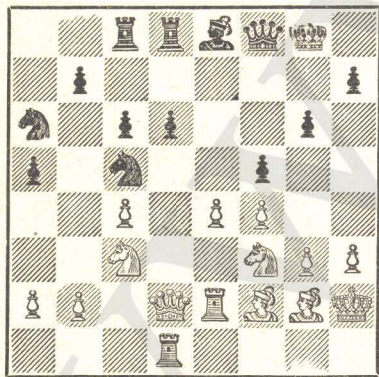
Turneul de la Los Angeles

229. INDIANA REGELUI

F. Olafsson

S. Reshevsky

1.c4 Cf6 2.d4 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0-0 5.Cf3 d6 6.0-0 Cbd7 7.Dc2 (În-
târziind dezvoltarea calului la c3 al-
bul caută să evite cunoscuta „varian-
tă lungă”: 7.Cc3 e5 8.e4 e:d4 9.C:d4
Cc5 10.h3 Te8 11.Te1 a5 12.Dc2 c6
13.Ne3 a4 14.Tad1 Cfd7!, vezi partida
Smislov — Ciociltea, București 1953)
7...e5 8.Td1 Te8 9.e4 c6 10.Cc3 e:d4
(Continuarea aceasta este conside-
rată mai slabă deoarece duce la o
formă a „variantei lungi” favorabilă
albuilui. În practică s-a încercat: a.
10...a6?! 11.h3 Da5 12.Ne3 b5 13.c5!
b4 14.Ca4 d5 15.C:e5 C:e4, Najdorf —
L. Szabó, Buenos Aires 1955, și cu
16.C:c6 Db5 17.Ce5 albul ar fi păș-
trat un avantaj clar; b. 10...De7 11.b3
a5 12.Na3 e:d4 13.C:d4 Cc5 14.Te1
Da5 15.Tad1 Dh5 16.Nc1 Nh3 17.N:h3
D:h3 cu joc complicat, Donner —
Najdorf, Göteborg 1955; c. 10...De7
11.h3 b5 12.d:e5 d:e5 13.a3 b:c4 14.Ne3
Ne6 15.Cd2 Cb6 16.Ca4 cu avantaj
pentru alb, Bo:bochan — Kluger, Am-
sterdam 1954, sau 12.c5!? d:c5 13.d:e5
C:e5 14.C:e5 D:e5 și negrul are con-
trașanse suficiente, Donner — Euwe,
Haga 1956) 11.C:d4 a5 12.h3 De7?!
(Trecerea în „varianta lungă” nu
este posibilă prin 12...Cc5 13.Ne3 a4
din cauza 14.C:c6!, iar înaintarea di-
rectă a5—a4 nu este posibilă deoa-
rece turnul alb stă la d1 și deci pio-
nul a4 poate fi luat) 13.Nf4 Td8 14.Td2
Cc5 15.Tad1 (Punctul slab al pozi-
ției negrului, d6, este mai ușor de
atacat decât pionul e4, care eventual
poate fi susținut prin f2—f3. În lipsa
contrajocului clasic pe flancul da-
mei prin a5—a4, Da5, Cf6—d7—e5 și
Db4, negrul stă rău) 15...Ce8 16.Ne3
Nd7 17.Te2 Ce7 18.f4 Tac8 19.Nf2 Ne8
20.Rh2 Df8 (În timp ce piesele albu-
lui ocupă poziții excelente, negrul
este obligat să facă manevre laborioa-
se pentru a-și regrupa forțele, care
continuă să ocupe poziții pasive) 21.
Dd2 C7a6 22.Cf3 f5!? (Vezi diagrama.

Cum se întâmplă de obicei în astfel
de poziții, încercarea celui care se
află în dezavantaj de a-și elibera
jocul prin angajarea luptei în cen-
tru duce la dezavantaj. Negrul stă-
tea însă oricum prost, astfel că pre-

feră să-și încerce șansele în compli-
cații tactice, decât să aștepte pasiv
desfășurarea evenimentelor) 23.Nd4
f:e4 24.N:g7 D:g7 25.C:e4 C:e4 26.T:e4
d5 27.Td4 Cb4 (Pe această continuare
s-a bazat negrul. Amenințare c6—c5
pare să ducă la câștigul calității, dar
lucrurile nu stau tocmai așa) 28.Cg5!
Nf7 29.C:f7 D:f7 30.a3 c5 31.T:d5 C:d5
32.N:d5 T:d5 33.c:d5 (Negrul a ieșit
„jumulit” din complicații. Cu un pion
în minus și fără contrașanse finalul
este pierdut) 33...Te8 34.d6 Dd7 35.
g4 b6 36.Dd5+ Rg7 37.Td2 Te6 (Per-
mite un sfârșit rapid) 38.D:e6! și ne-
grul a cedat.

230. INDIANA VECHE

Najdorf

Panno

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 e5 (Negrul a
ales sistemul Benoni, probabil pen-
tru a evita atacul Sämisch. Albul are
însă acum avantajul că poate adop-
ta o linie precisă de joc pe flancul
damei) 4.Cc3 d6 5.e4 g6 6.Cf3 Ng7
7.h3! (O mutare care amintește de o
recomandare a maestrului Gh. Mi-
titelu. Dacă negrul joacă acum 7...
0-0, după 8.g4 albul are o inițiativă
periculoasă) 7...Ca6 8.Ng5! Nd7 (Ne-
grul, conștient de forța atacului
pieselor albe, se pregătește să facă
roca da mare. Dacă s-ar fi jucat 8...
0-0 9.g4! s-ar fi ajuns la o poziție
aproape cu totul asemenea aceleia
ivite în partida Mititelu — Pavlov,
semifinalele campionatului R.P.R. pe
echipe 1963, cu deosebirea că acolo
s-a jucat a6 în loc de Ca6) 9.Cd2 De7
10.Ne2 h6 11.Nh4 g5 12.Ng3 h5 13.Cf1!
(Foarte bine jucat. Calul se îndreap-
tă către cimpul f5, prin e3, după care
avantajul strategic al albului devine
decisiv. Resursele tactice căutate de
negrul acum îi vor grăbi sfârșitul)
13...h4 14.Nh2 g4?! 15.h:g4 Nh6 16.f3
(Cu scopul de a schimba nebulul din
h6, după care contrajocul negrului va
fi complet anihilat) 16...0-0-0 17.Ng1
Th7 18.Ne3 N:e3 (Se amenința 19.g5)
19.C:e3 Tdh8 20.Th3 Tg7 21.Dd2 Ch7
22.0-0-0 Cg5 23.Th2 T7h7 24.Tdh1
Cc7 25.De1! (Pionul h4 nu mai poate
fi apărat) 25...h3 26.g3 f6 27.Df2 Th6
(Negrul nu mai poate împiedeca înai-
ntarea f4—f5, după care albul va
câștiga destul de repede. Este remar-
cabilă tehnica cu care marele maes-
tru argentinian își realizează avan-
tajul pozițional construit atât de pre-
cis) 28.Nd3 Dh7 29.f4 Cf7 30.Df3 Dg8
31.Nf1! (După căderea pionului f3
restul este simplu) 31...Tg6 32.T:h3
T:h3 (La 32...N:g4? 33.T:h8+ Ch8 34.
C:g4 T:g4 35.Nh3) 33.N:h3 Ce8 34.Cf5
N:f5 (Nu se vede altceva mai bun)
35.e:f5 Tg7 36.g5 e:f4 37.g:f4 și ne-
grul a cedat. La 37...f:g5 38.f6+ g4
39.f:g7 g:h3 40.D:h3+ și 41.Dh8.

O partidă jucată în cel mai curat
stil pozițional și care parcă preves-
tea locul III ocupat de Najdorf

Comentarii de M. Pavlov
maestru al sportului

De la alte

231. INDIANA REGELUI

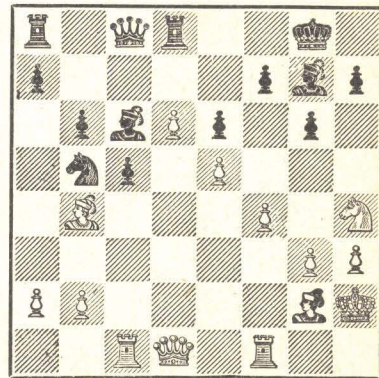
(Varianta iugoslavă)

R. Byrne

S. Gligorici

Campionatul „deschis” al S.U.A.
Chicago, 1963

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2
0-0 5.Cc3 d6 6.Cf3 c5 7.0-0 (Inchi-
derea centrului prin d4—d5 duce la
poziții de tipul apărării Benoni-mo-
dern: 1.d4 Cf6 2.c4 c5 etc) 7...Cc6
8.d:c5 (Prin această lichidare a ten-
siunii în centru albul caută să folo-
sească avantajele pe care i le oferă
de obicei pozițiile simetrice. Confir-
mând experiența, se constată că și în
această poziție negrul are de luptat
cu dificultăți) 8...d:c5 9.Ne3! Da5
(Mutarea aceasta este considerată ca
cea mai bună. După 9...Cd7 10.Dc1
Cd4 11.Td1 e5 12.Nh6 Da5 13.N:g7
R:g7 14.Rh1 urmat de Cd2 și e2—e3
albul a obținut avantaj în partida
Petrosian — Bronstein, Amsterdam
1956. Propunerea lui Euwe 9...Ch5
este combătută prin 10.Ne3 Cd4 11.
Ca4! cu avantaj) 10.Nd2! Nf5 (Intr-o
partidă Smislov — Najdorf, Moscova
1956, s-a încercat 10...Ne6, dar după
11.Ca4 Dc7 12.C:c5 N:c4 13.Tc1 Nd5
14.Da4 Cd7 15.Cd3 Dd6 16.Ne3 e6 17.
Tfd1 De7 18.Ng5 Nf6 19.N:f6 C:f6 20.
Cc5 albul a obținut un avantaj po-
zițional clar) 11.Cd5 Dd8 12.Ch4 Ng4
(Nebunul acesta nu-și va găsi de-a
lungul întregii partide un loc bun pe
tablă...) 13.h3 Nd7 14.Nc3 Dc8 15.Rh2
Td8 16.f4 (Deschiderea s-a soldat,
fără îndoială, în favoarea albului a
cărui masă de pionii centrali va stin-
geni foarte tare jocul negrului) 16...
Ne8 17.e4 C:d5 (La 17...e6 urmează
18.N:f6!) 18.c:d5 Cd4 19.Tc1 e6? (În-
cercarea aceasta de a sparge centrul
va fi frumos respinsă de alb). 20.e5!
Cb5 (Pionul d5 nu poate fi luat din
cauza pierderii calului) 21.Nb4 b6 22.
d6 Nc6? (Vezi diagrama. S-ar părea

că înșfârșit nebunul și-a găsit un
loc bun, dar tocmai această mutare
atât de naturală permite albului să-și
concretizeze avantajul pozițional
printr-o interesantă combinație) 23.
N:c5! N:g2 (După 23...b:c5 c5 24.T:c5
nebulul c6 își termină jalnic ca-
riera...) 24.N:b6! Db7 25.N:d8 N:f1
26.Ne7 (Nebunul din f1 este în plus

turnee

dar poziția lui nu este de invidiat. Albul amenință d6—d7—d8 astfel că negrul este forțat să dea materialul înapoi în condiții defavorabile) 26... C:d6 27.e:d6 Nb5 (Continuarea peregrinărilor) 28.Tc7 Db8 29.a4 Ne8 (O tristă întoarcere acasă...) 30.Dc2 Db4 (Nu merge 30...D:b2 33.D:b2 N:b2 34.d7, nici 30...N:b2 31.d7) 31.b3 g5? (Această încercare de a crea complicații nu duce decât la reactivizarea calului alb) 32.Cg2 g:f4 33.C:f4 Nd4 34.Tc4 Db6 35.Dd1 (Privind spre poziția slăbită a regelui negru) 35... Ne5 36.Cd3 Ng7 37.Cc5 Nc6 (Ultimul drum...) 38.d7 Nd5 39.Tg4 f5 40.Nf6 (Cel mai simplu. Nu mergea 40.d8D T:d8 41.N:d8 din cauza D:c5) 40...Rf7 (40...f:g4 41.D:g4 și mat imparabil!) 41.T:g7+ R:f6 42.Dd4+ e5 43.D:d5 R:g7 44.D:a8 și negrul a cedat.

BUTURUGA MICĂ...

Marele maestru german Uhlmann era desigur unul dintre favoriții turneului zonal de la Halle. Înaintea rudei a 13-a se părea că și trecuse de principalele obstacole. O înfrângere suprinzătoare, servită de ultimul clasat, într-o deschidere preferată, i-a spulberat însă toate speranțele...

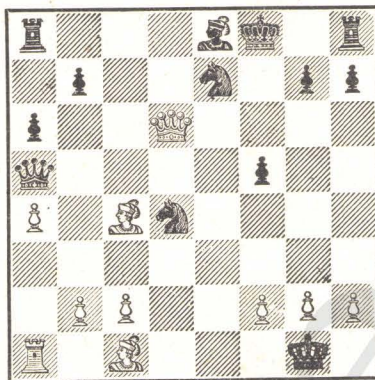
232. APĂRAREA FRANCEZA

Oïstad

Uhlmann

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cd2 c5 (În partida cu Haman, jucată în același turneu, Uhlmann a continuat aici cu 3...Cf6, cea ce duce de obicei la un joc mai complicat. După mutarea din partidă, negrul poate rămâne cu un pion izolat pe d5) 4.e:d5 D:d5?! (Este discutabil dacă aceasta este o hotărâre justă. Se pare că albul subestimează forța adversarului său) 5.Cg3 c:d4 6.Nc4 Dd6 7.0—0 (Albul nu se grăbește să recîștige pionul, preferînd dezvoltarea rapidă a tuturor pieselor) 7...Cc6 8.Te1 a6 (Negrul a rămas în urmă cu dezvoltarea și totuși încă nu ia măsuri. Era necesar imediat 8...Ne7 urmat de 9...Cf6. După aceasta, avanșul albului se conturează și mai precis) 9.a4 Dc7 10.Ce4 Nd7 (Chiar și o privire superficială este suficientă pentru a constata avantajul albului) 11.C:d4 Ne7 12.Cf5! (Un sacrificiu justificat mai degrabă prin rezultatul partidei decât prin exactitate. De altfel, maestrul norvegian Oïstad anunșase încă înaintea rundei că este hotărît, în această partidă, să renunțe la stilul său pozițional și să joace combinativ!) 12...e:f5 (Sacrificiul trebuie acceptat, altfel unul din caii albi se va instala cu mare forță pe cîmpul d6) 13.Cd6+ Rf8 14.C:f7 Ne8 (O mutare logică, pentru a tăia retragerea calului după ce acesta va fi luat turnul din h8. Poate era însă mai bine 14...Cf6 și numai după aceasta Ne8) 15.Dd5 Da5! 16.De6 Cd4? (O greșeală:

negrul subestimează forța atacului alb. Cu 16...Cd8 sau 16...Nd7 sau chiar 16...D:e1+ 17.D:e1 N:f7 soarta partidei era departe de a fi încheiată) 17.Cg5 (Pentru a forța remiza. Dar aceasta însemna pentru Uhlmann același lucru ca și înfrîngerea: pierderea șanselor de calificare. Acum la 17...C:e6 urmează 18.C:e6+ Rf7 19.Cf4+ și regele negru un poate veni la f6 din cauza matului în câteva mutări care ar urma după 20.Te6+) 17...N:g5?? (Grăbește sfîrșitul. Acum nu mai este nicio salvare) 18.Dd6+ Ne7 (La 18...Ce7 19.

N:g5) 19.T:e7 C:e7 (Încheierea care urmează este deosebit de spectaculoasă. Vezi diagrama) 20.Df6+ și negrul a cedat. La 20...g:f6 21.Nf6 mat.

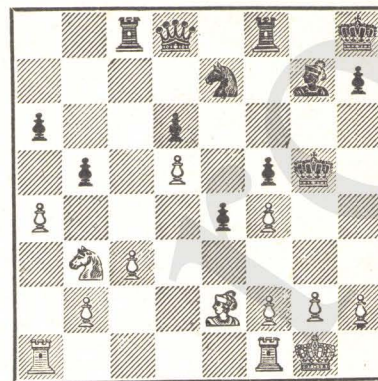
233. APĂRAREA SICILIANĂ

Robatsch

Larsen

Halle 1963

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 e5 6.Cdb5 d6 7.Ng5 a6 8. Ca3! (Aci se poate juca și 8.N:f6 g:f6 9.Ca3, însă după 9...d5!?) 10.C:d5 N:a3 11.b:a3 Ne6 12.Nc4 Da5+ 13.Dd2 0—0—0! negrul capătă contrașanse) 8...Ne6 (Acum la 8...d5 9.C:d5 N:a3 10.b:a3 Da5+ 11.Nd2 Dd8 12.C:f6+ D:f6 13.Nd3 0—0 14.0—0 De7 15.Dh5 albul obține avantaj) 9.Cc4 Tc8 (După 9...Cd4 10.N:f6 g:f6 11.Ce3 Tc8 12.Nd3 h5 13.0—0 h4 14.Ced5 Ng7 15.c3 Cc6 16.Df3 albul obține o superioritate evidentă. Bronstein — Pilnik, Moscova 1956) 10.Cd5? (Trebuia jucat 10.N:f6! g:f6 11.Ce3 Într-o partidă Troianescu — Samarian, jucată în anul 1956, a urmat 11...Nh6 12.Ccd5 N:e3 13.C:e3 Db6 14.Nd3 D:b2 15.0—0 N:a2? 16.Df3 cu avantaj decisiv pentru alb) 10...N:d5 11.N:f6 g:f6 12.e:d5 (Mai slab era 12.D:d5 Cb4 13.Dd2 d5!) 12...Ce7! (După 12...Cd4 albul obținea avantaj cu 13.c3 Cf5 14.Dg4 sau 13...Cb5 14.a4) 13.Nd3? (Mai interesant era 13.Df3 f5 14.Da3 Tc5! 15.C:e5 sau 15.b4 T:d5 16.Ce3 Td4 17.c3) 13...f5 14.0—0 Ng7 15.Dh5 e4! 16.Ne2 0—0 17.c3 f4 18.Dg5? (Mai bine era 18.a4 b5 19.a:b5 a:b5 20.Ca5 Db6 21.Cc6! cu joc complicat) 18...b5 19.Cd2 f5! 20.a4 (La 20.D:f4? C:d5 21.Dg3 Rh8, urmat de Ne5, cu atac decisiv) 20...Rh8 21.Cb3? (Era abso-

luat necesară mutarea 21.Rh1) 21...f3! 22.g:f3 N:c3! 23.Rh1 N:b2 24.Ta2 Ne5 25.a:b5 Tg8 (Acum negrul trece la (Nu merge 27.D:f5 Dh4! sau 27.b:a6 Cf4 28.D:f5 Dh4! La 28.Dh6? Tg6!) atacul decisiv) 26.Dh5 C:d5 27.f:e4 27...Cf4 28.D:f5 (La 28.Df3 Dh4 29.Nd1 f:e4 30.D:e4 Dh3 31.Te1 Tg2 urmat de mat) 28...Dh4 29. Nd1 Ce2! 30.D:e5+ (Nici 30.f4? nu merge din cauza 30...Cg3+!) 30...d:e5 și albul cedează.

E. Nacht

234. APĂRAREA NIMZOVICI

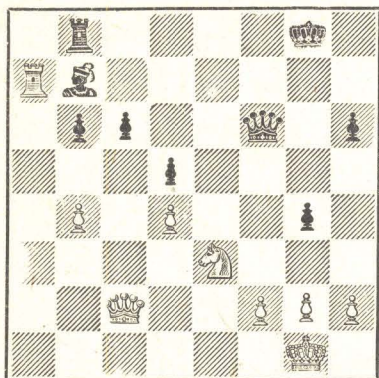
Pachman

Korcinoi

Memorialul Capablanca, Havana 1963

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 (Vechea recomandare a lui Alehin, preferată și de actualul campion al lumii) 4...d5 5.c:d5 e:d5 6.Ng5 h6 7.N:f6 D:f6 8.a3 N:c3+ 9.D:c3 0—0 10.e3 c6 11.Cf3 (Aceeși poziție a survenit și în prima partidă a meciului Botvinnik—Petrosian; în care ultimul a ales continuarea 11.Ce2. Se pare însă că mutarea jucată de Pachman este mult mai promițătoare) 11...Cd7 12.Ne2 Te8 13. 0—0 b6?! (În această poziție, aparent simplă, în care liniile de joc ale celor două părți sînt clare — albul organizează atacul minorității de pioni pe flancul damei în timp ce negrul are în vedere atacul pe flancul regelui — fianchetarea nebulului la b7 nu este cea mai indicată) 14.Tfc1 (Cu tempo) 14... Nb7 15.b4 De6 16.Db2 f5!? (Un plan riscant, dar singurul care poate oferi posibilități de contrajoc) 17.Nd3 g5 18. Tc3! (O mutare foarte bună, utilă atât pentru atac, cât și pentru apărare) 18...Df6 19.a4 g4 20.Cd2 f4 21.a5 Tad8? (Duce iremediabil la pierdere: era absolut necesar 21...f:e3 22.f:e3 și după 22...Tb8 pionul slab de la e3 ar fi produs griji albului. Desigur, nu merge 22...T:e3 din cauza 23.Nh7+) 22. a:b6 a:b6 23.Ta7 Tb8 (Recunoașterea greșelii de la mutarea a 21-a, era însă poate mai bine acum 23...f:e3 și numai după aceasta Tb8) 24.Cf1 Cf8 25.Dc2 Ce6 (Nu merge 25...f:e3 din cauza 26. C:e3 D:d4 27.Cf5! Te1+ 28.Nf1 Df6 29. Tg3!!, urmat de 30.h3 cu atac distrugător) 26.Nf5 f:e3 27.N:e6 T:e6 28. T:e3 T:e3 29.C:e3! (Poziția albului este cîștigată; cele câteva încercări ale ne-

gru'ui de a întârzi sfârșitul se vor dovedi infructuoase. Vezi diagrama). 29.. D:d4 30 Dg6+ Dg7 31.D-6+ Df7 (La 31...Rh8 decide 32.Cf5!) 32.D:h6 Te8 33.Dg5+ Rf8 34.h3 g:h3 35.Cf5! Te1+

(Nu ajută la nimic) 36.Rh2 Dc7+ 37.g3 Te6 38.Ch6 Re8 39.Dg8+ Rd7 40.Cf5 Te2? (O mutare slabă, dar oricum negrul era pierdut) 41.T:b7 și negrul cedează. La 41...D:b7 42.Df7+ Rc8 43.Cd6+.

CAI NOL...

În comentariile sale la una din partidele meciului cu Bogolubov 1934, Alehin făcea o remarcă extrem de grăitoare asupra atotputerniciei teoriei deschiderilor în creația șabistă din zilele noastre: „Este din ce în ce mai greu să găsești idei sau combinații originale, mai ales în stadiul inițial al partidei”. În această situație, pentru ca o partidă să poată purta titlul de mai sus este necesar ca cel puțin unul dintre parteneri să-și fixeze obiectivul suplimentar de a duce lupta pe căi necunoscute... Dintre toți marii maeștri contemporani, D. Bronstein este acela care a adoptat o asemenea atitudine față de șah, mai curînd filozofică decît sportivă!

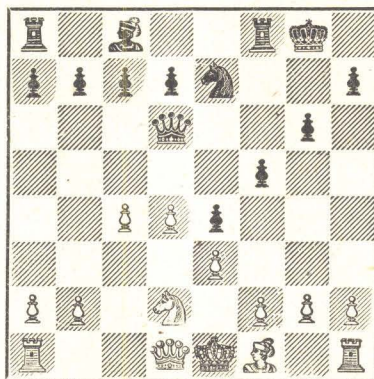
235. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

Bronstein

Dely

Miskolc 1963

1.e4 e5 2.Cc3 Cc6 3.Cf3 f5 4.d4 e4 5.Ng5 Ne7 6.N:e7 D:e7 7.Cd5 Dd6 (Sîntem abia la mutarea a 7-a și poziția nu mai seamănă cu... nimic din ceea ce s-ar putea găsi prin cărțile de deschideri. Ultima mutare a negrului, care vrea neapărat să joace la nivelul de originalitate al adversarului său, este însă o greșeală care va constitui justificarea strategică a combinațiilor ulterioare ale albului) 8.Cd2 Cge7 (După 8...C:d4 9.C:e4 D:e5 10.Cec3 c6 11.Cc7+! D:c7 12.D:d4 Cg6 13.e4 d6 14.0—0, albul are avantaj evident) 9.C:e7 C:e7 10.e3 0—0 (Vezi diagrama) 11.g4! (Această mutare neobișnuită, care are ca scop deschiderea coloanei „g” și subminarea bastionului central e4, constituie singurul mod corect de a specula poziția artificială a damei negre din „d6”) 11...c5 12.Cb3 c:d4 13.c5! Dg6 14.D:d4 D:g4 15.Ne2 Dg6 16.0—0 (Poziția negrului trebuie considerată ca fiind pierdută din deschidere. Argument: dominația pe coloanele semi deschise „g” și „d”, situația nu tocmai de in-

vidiat a nebulului din „c8”) 16...b6 17.f4 e:f3 18.N:f3 b:c5 19.C:c5 Cc6 20.Df4 De8 21.Rb1 De7 22.Dd6 (Cu aceasta, albul trece jocul într-un final fără speranță pentru negru) 22...D:d6 23.T:d6 Tb8 24.C:d7 N:d7 25.T:d7 Ce5 26.Nd5+ Rh8 27.T:a7, (Negrul a reușit să-și scoată piesele la lumină, însă cu ce preț: doi pionii în minus și un nebul care „privește” cu insistență spre cîmpul de transformare al pionului „a1”) 27...Tfd8 28.Tb7 T:b7 29.N:b7 Cc4 30.Tc1 C:c3 31.a4 g5 32.a5 și negrul a cedat deoarece în mod evident nu a mai putut să îndure spectacolul dezolant al avansării pionului „a”. O realizare strălucită a marelui maestrul Bronstein care vrea parcă să ne reamintească unul dintre scopurile, astăzi oarecum uitate, ale partidei de șah: creația estetică!

Comentarii Th. Ghișescu

Polanica Zdroj, 1963

236. APĂRAREA SICILIANĂ

Barendregt

Günsberger

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 g6 4.0—0 Ng7 5.c3 Cf6 6.Te1 (Aici teoria recomandă 6.e5 Cd5 7.d4 Ce7 8.Nc4 c:d4 9.c:d4 0—0 10.Cc3 d6 11.De2 Ng4 12.Td1 d:e5 13.d:e5 De8 cu joc egal, Nejmetdinov—Boleslavski 1959) 6...0—0 7.d4 c:d4 8.c:d4 d5 9.e5 Ce4 10.Cc3 C:c3 11.b:c3 Ng4 12.h3 (Era de considerat 12.N:c6 pentru a preveni presiunea negrului pe coloana „c”, și asupra pionului slab c3, dar albul vrea să obțină avantajul perechii de nebuni, care este cedat de negru tocmai în vederea contrajocului pe flancul damei) 12...N:f3 13.D:f3 Tc8 14.Na3! (O mutare bună care împiedică continuarea 14...e6 și de asemenea 14...Da5 la care urmează 15.N:c6 și albul obține avantaj) 14...a6 15.Na4 Ca5! 16.Nb3 (Nu era bine 16.e6 din cauza 16...Cc4!) 16...Cc4 17.N:c4 (Mai precis era 17.Nc1, păstrînd perechea de nebuni) 17...T:c4 18.Tab1 b5, (Era necesară împiedicarea mutării 19.Tb6, chiar cu prețul închiderii turnului negru din c4) 19.Nc5 Dd7 20.Tb4 Tc8 21.T:c4 d:c4 (Era de considerat și 21...b:c4, deoarece nu merge 22.Tb1 din cauza 22...N:e5) 22.Te4 e6 23.De3 a5 24.a3 Dd8! 25.a4?! (Amenințarea 25...Nf8 era foarte neplăcută, totuși mai indicat era adop-

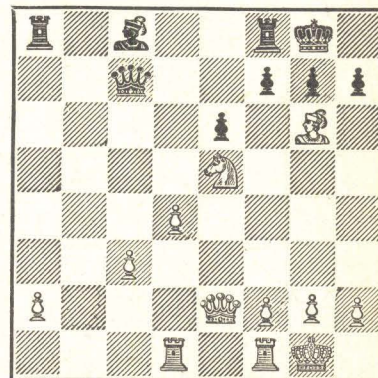
tarea unei tactici de așteptare prin 25.De2 Nf8 26.N:f8 D:8 27.Db2 deoarece acum negrul obține un pion liber pe coloana „a” foarte periculos) 25...b:a4 26.De2 Nf8 27.D:c4 Dd5! 28.De2 a3 29.c4 Db7! (O combinație tentantă, dar greșită era 29.D:e4 30.D:e4 a2 31.De1 Tb8 32.D:a5 Tb1+ 33.Rh2 a1D 34.Dd8 și albul câștigă) 30.N:f8 Db1+ 31.Rh2 a2 33.De3 T:f8 și albul cedează.

237. GAMBITUL DAMEI

Pidevski

Balcerowski

1.d4 d5 2.c4 d:c4 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.N:c4 c5 6.De2 c:d4 7.e:d4 Ne7 8.0—0 0—0 9.Cc3 a6 10.Ng5. (Aici se joacă de obicei 10.Tfd1, dar albul vrea să aducă turnul din a1 la d1, trădînd intenții agresive pe flancul regelui) 10...Cc6 11.Tad1 Cd5 (Mai bine era 11...b5 12.Nb3 Nb7 terminînd dezvoltarea) 12.N:e7 Cc:e7 (La 12...Cd:e7 era neplăcut 13.d5, dar acum se slăbește cîmpul e5) 13.Ce5 C:c3 14.b:c3 Dc7 15.Nd3 Cg6 16.N:g6!! (O mutare frumoasă: după schimbul la g6 se pare că se înlătură orice posibilitate de atac contra regelui negru, dar albul sesizează că datorită poziției excelente a calului din e5, poate aduce piesele sale grele pe coloana „h”, în timp ce negrul nu reușește să obțină contrajoc, datorită poziției pasive a pieselor sale. Vezi diagrama)

16...h:g6 17.Td3! b5 18.Th3 Nb7 19.Dg4 De7 (Singura apărare contra mutării 20.Dh4) 20.Th4! (Acuma se amenință 21.Dh3) 20...g5 21.Th5 f6? (Pierde imediat, dar și după 21...g6 22.T:g5 Rg7 23.h4 albul are un pion în plus și atac puternic) 22...Th8+! Rh8 23.Cg6+ Rg8 24.C:e7+ Rf7 25.Te1 și negrul cedează.

Comentarii de ing. A. Günsberger
maestru al sportului

238. APĂRAREA SICILIANĂ

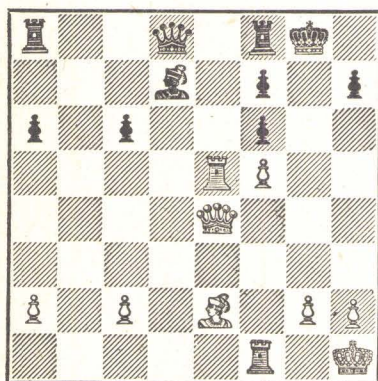
Minici

Korcinoi

Meci U.R.S.S.—R.S.F.I.

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 Db6 8.Dd2 D:b2 9.Tb1 Da3 10.N:f6 g:f6 11.Ne2 (Negrul a ales unul din cele mai tăioase sisteme din apărarea siciliană,

variantă în care jucătorii iugoslavi au analizat foarte amănunțite. Alegera acestei variante s-a dovedit neinspirată! 11...Ng7 12.0—0 f5! Matanovici—Bronstein 1962) 12.C:c6 b:c6 13.0—0 d5 (O idee nouă; de obicei se joacă Ng7) 14.Rh1 Da5 15.f5 Nb4 16.Tb3 d:e4 17.Dd4 N:c3 18.T:c3 e5 19.De3 Nd7 20.Tc5 Dd8 21.D:e4 0—0 22.T:e5 (Avantajul material al negrului a dispărut, ultima mutare a albului scoțind în evidență slăbiciunile poziției negrului. Nu merge acum 22.f:e5 23.f6! și nu există apărare contra amenințării 24.Nd3! cu mat imparabil. Vezi diagrama)

2...Ne6? (Trebuia încercat 22...Te8 23.Te8 D:e8 24.Dg4+ Rh8 25.Nc4 cu mare avantaj pentru alb) 23.f:e6! f:e5 24.e:f7+ și negrul cedează pentru că nu merge 24...T:f7 25.Nc4 Ta7 26.D:c6 și nici 24...Rh8 25.D:e5 mat.

O partidă de mare valoare teoretică.

239. GAMBITUL DAMEI

Gh. Mititelu C. Partoș
Cupa „23 August”, Brașov 1963

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 Ne7 5.Ng5 0—0 6.e3 h6 7.Nf4 a6 (Negrul se apără nejustificat împotriva mutării Cc3—b5, la care ar avea o apărare imediată foarte bună prin Cb8—a6. În spiritul poziției ar fi fost mutarea 7...c5) 8.Dc2 Cbd7 9.c:d5 10.0—0—0 (S-a ajuns într-o variantă binecunoscută a Gambitului damei în care, datorită mutării h7—h6, albul va avea posibilitatea unei străpungeri pe flancul regelui pe cîmpul g5. De aceea nu este surprinzător că încă de la mutarea a 10-a evenimentele se precipită, partida căpătînd imediat un caracter combinativ) 10...b5 11.g4! (Bazîndu-se pe faptul că după 11...C:g4 12.Tg1 Cf6 13.N:h6 obține avantaj, albul ca și negrul de altfel, declanșează atacul pe flancul regelui. Pe de altă parte negrul nu obține nimic dacă joacă în acest moment 11...b4 din cauza 12.Ca4, blocîndu-i-se în întregime acțiunea prin ocuparea cîmpului c5. De aceea, negrul se pregătește să execute în cele mai bune condițiuni străpungerea prin c7—c5) 11...Nb7 12.g5 h:g5 13.C:g5 Tc8 (Acum, prin

14...c5, combinat cu înaintarea b5—b4, negrul amenință cîștigul unei figuri, datorită legăturii multiple pe coloana „c” unde se află și dama și regele alb. Prin 14.Rb1 această amenințare putea fi parată. Totuși albul își continuă linia de joc proprie) 14.Nh3! c5 15.Thg1! (Dintr-odată negrul se vede în fața unor amenințări neplăcute. La 15...c:d4 urmează 16.Ce6 f:e6 17.Dg6! Tf7 18.N:e6 Df8 19.Nh6 cu cîștig. De aceea negrul caută să împiedice pătrunderea damei albe pe cîmpul g6) 15...De8 16.Ne5! (Acum, poziția regelui negru se prăbușește definitiv din cauza amenințării 17.N:d7 D:d7 18.N:f6 N:f6 19.Dh7 mat) 16...C:e5 17.d:e5 Ce4 18.Cc:e4 d:e4 19.Nd7! și negrul cedează, intrucît la 19...Dd8 20.Ce6! f:e6 21.N:e6+ urmat de 22.T:d8, albul cîștigă.

240. NIMZOINDIANA

M. Șolman Gh. Mititelu
Meci Iași—Chișinău, 1963

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Cf3 0—0 5.Ng5 (Impotriva mutării 4.Cf3 sînt posibile diferite continuări bune: 4...c5, 4...b6, cea mai simplă cale de egalare fiind probabil 4...N:c3+ 5.b:c3 b6 etc. După mutarea negrului 4...0—0, se poate trece prin intervențire de mutări în oricare dintre aceste variante. Mutarea 5.Ng5 ar putea duce după 5...b6 6.e3 Nb7 la o cunoscută variantă din Indiana Damei, mult utilizată în special de Spasski. Calea de joc aleasă de negru, aduce o relativ ușoară egalare a jocului) 5...h6 6.Nh4 N:c3+ 7.b:c3 d6 8.e4! (O mutare agresivă, însă bună numai în cazul în care negrul joacă hazardat 8...g5 9.C:g5 h:g5 10.N:g5 cu atac foarte puternic. Mai elastic ar fi fost 8.e3) 8...Cc6 9.Nd3 e5 10.d5 Cb8 11.c5 Cbd7 12.c:d6 (Albul a scăpat de pionii dubli de pe coloana „c” însă negrul, ocupînd cîmpul c5 cu calul obține un net avantaj pozițional pe flancul damei. Mutarea 12.c6 ar fi fost slabă, deoarece dă posibilitatea negrului de a-și dezvolta cu ușurință toate figurile după 12...b:c6 13.d:c6 Cc5 14.Nc2 Ne6 etc.) 12...c:d6 13.Cd2 g5 14.Ng3 Cc5 15.Nc2 Ng4! (O mutare intermediară importantă, care asigură dezvoltarea eventuală a calului negru la h5. Nu era bine 15...Da5 16.Df3 Ng4 17.De3) 16.f3 Nd7 17.Nf2 Tc8 18.0—0 (Regele alb trebuia pus în siguranță, altfel după 18.h4 g4 tot negrul căpătă joc bun și pe flancul regelui) 18...b5! (Prin ultima sa mutare, negrul fixează pionul slab c3 și amenință a7—a5—a4, urmat de aducerea damei la a5. Nu este bine 19.c4 b:c4 20.C:c4 Nb5 21.Nb3 a5 cu avantaj) 19.Cb3! Ca4 20.N:a7 Dc7! 21.Nf2 C:c3 (În locul acceptării sacrificiului de pion, ar fi fost mai tare probabil 21...D:c3 22.Tc1 Db2!) 22.Dd2 Cc:d5 23.Tc1 Cf4 (Nu era bine 23...Cb6 24.Nd3 Cc4 25.De2 urmat de a2—a4) 24.Nd3 Db8 25.Nf1 Ne6 26.g3?! (Ar fi fost interesant 26.Ca5) 26...Cg6 27.Db4 g4! 28.f4! (Alceastă cale) 61.Tc1+ (La 61.Rf5 ar fi bul a gîndit mult la această mutare

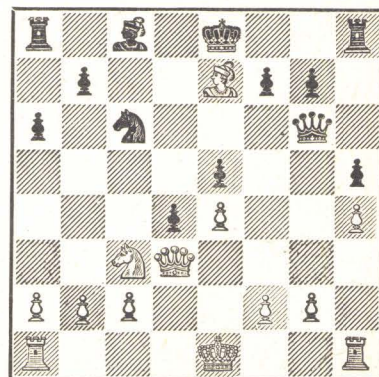
agresivă care după cum se va vedea duce la complicații deosebit de interesante și spectaculoase) 28...e:f4 29.g:f4 C:f4 30.Ne3 d5 31. e5 Tc4!! (O adevărată surpriză, care răstoarnă calculele albului legate de cîștigul unei figuri după 31.e5. Nu mai puțin de 3 piese negre — 2 cai și un turn — sînt în priză) 32.T:c4 (La 32.N:c4 ar fi urmat 32...Ch3+ 33.Rf1 (33.Rh1 d:c4, amenințînd mat prin 34.Nd5 sau 34.Dh7) 33...d:c4 34.e:f6 c:b3 (sau 34.D:h2) cu atac foarte puternic) 32...d:c4 33.N:f4 (Și după 33.e:f6 Cd5 34.Dd2 c:b3 35.N:h6 D:e5 negrul ar fi obținut un joc foarte bun) 3...Cd5 34.Dd2 C:f4 35.D:f4 c:b3 35.Tc1 (Ultima încercare. După 35.D:h6 D:e5 negrul, evident, cîștigă) 35...b:a2 36.D:h6 Dd8! 37.De3 b4 38.Nd3 Rg7 39.Dg4 Dh4 40.D:b4 Th8 și albul cedează.

Comentarii de Ing. Gh. Mititelu

241. APĂRAREA SICILIANĂ

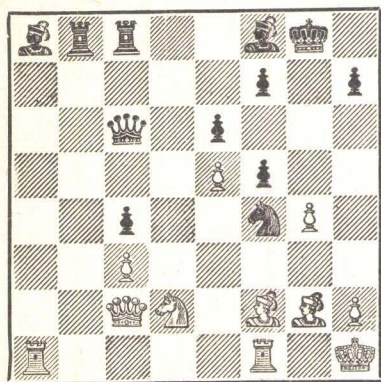
Elisabeta Polihroniade
Eleonora Gogilea
Semifinala campionatului feminin
al R.P.R. 1963

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 c:d4 4.Cd4 e5 5.Cb5 a6 6.Cd6+ N:d6 7.D:d6 Df6 (În această poziție albul are de ales următoarele variante 8.Dc7 Ce7 9.Cc3 De6 10.Ne3 d5 11.Nc5 d4 sau 8.Da3 Dg6 9.e4 10.Cc3 Db4 11.D:b4, ambele cu joc tăios) 8.Dd1 Cge7 9.Cc3 Dg6 10.h4 h5 11.Ng5 (Pînă aici albul a jucat după recomandarea maestrului Panov, care oprește comentariul la această mutare cu concluzia „albul are joc mai bun”) 11...d5! 12.N:e7 (Albul putea juca 12.e:d5 Cd4 13.Nd3 Nf5 14.N:f5 C:f5 15.Dd3 f6 16.Ne3 Dg4, după care negrul ar fi avut un joc activ de figuri) 12...d4! 13.Dd3? (Prin această mutare se oprește activitatea nebulului din f1 și negrul cîștigă un tempo prețios față de aceeași variantă jucată în partida Fischer—Tal 1962, unde a urmat 13.Ng5 d:c3 14.b:c3 D:e4+ 15.Ne2 f6 16.Ne3 Ng4 17.Dd3 D:d3 18.c:d3 N:e2 19.R:e2 0—0—0 cu joc aproximativ egal (vezi diagrama)

13...dlc3 14.Ng5 c:b2 15.Tad1 (Cu amenințarea de mat pe d8; era preferabil însă 15.Tab1) 15...0—0 16.f3

combinația care urmează) 27...c4!
28.d:c4 b:c4 29.De2 C:f4!! (Lovitura
decisivă. Vezi diagrama).

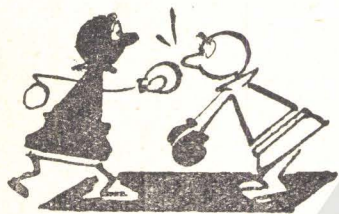
30.N:c6 N:c6+ 31.Ce4 (La 31.Rg1 ur-
mează 31...Ce2 sau h3 mat) 31...Tb2!.
O încheiere elegantă, după care albul
cedează.

T. Nicoară

243. APĂRAREA GRÜNFELD

S. Segal Tr. Stanciu
Campionatul R.P.R. pe echipe 1963

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Cf3
Ng7 5.Nf4 0—0 6.e3 c6 7.Tc1 Da5 8.
Dd2 Cb7 9.c:d5 C:d5 (Era preferabil
9...c:d5) 10.C:d5 D:d5 (Dacă 10...D:d2+
atunci 11.R:d2! c:d5 12.Tc7) 11.Nc4
Dh5 12.h3 Cb6 (Aproape singura posi-
bilitate de salvare a damei) 13.Nb3
Cd5 14.Nh2 a5 15.Tc5 b6 16.T:c6 Cb4
(Cu scopul de a obține contrașanse, cu
prețul celor doi pioni sacrificați) 17.
T:b6 Na6 18.a3 Cd3+ 19.Rd1 Cc5 (Nu
se văd continuări mai bune: la 19...
Nb5 urma 20.e4. În afară de aceasta
se amenință 20.T:a6) 20.Nc2 Tfd8 21.

Nc5! N:c5 22.g4 Dh6 23.C:c5 Cd7 24.
C:d7 T:d7 25.Ne4 T8a7 26.Re2 c5 27.
d5 Df8 28.d6 De8+ 29.De3 Dd8 30.
De5 Df6? 31.f3? (În criză de timp, ambii
parteneri greșesc grav: albul nu observă
cîștigul unei figuri prin 31.T:a6) 31...
Ne2 32.Re1 Ta6 33.T:a6 N:a6 34.Td1
Rg7 35.Nc6 Td8 36.D:a5 Ne2 37.Td2
T:d6 38.T:d6 D:d6 39.Dd5 Db8 40.b4
f6 41.h4 Rh6 42.Rd2! (Nebunul negru
va fi alungat pe cîmpul h3 și astfel
scos din luptă. Nu merge 42...Na6 din
cauza 43.b5 Nc8 44.Dd8 cu mat impa-
rabil) 42...Nf1 43.Re1 Nh3 44.Rf2 Da7
45.De5 Db8 46.a4 f5 47.g5+ Rh5 48.
a5 R:h4 49.a6 Dd8 50.Nd5 f4 (Era ceva
mai bine 50...D:g5, dar nici aceasta nu
salva: 51.a7 Dg2+ 52.Re1 Df1+ 53.
Rd2 și șahurile se epuizează repede)
51.e:f4 Ne6 (O diversiune zadarnică)
52.N:c6 Dd2+ 53.Rf1 Rg3 54.Dg1+
R:f3+ și negrul a cedat.

IAȘI — CHIȘINĂU 8:2

De cîțiva ani, întîlnirile prietenești
pe terenurile și sălile de sport dintre
sportivii celor două mari orașe au că-
pătat caracter tradițional. Printre aceste
întîlniri, de mult interes s-au bucurat
cele de șah, în ambele orașe figurînd
o serie de jucători și jucătoare cu forță
de joc recunoscută.

În anii trecuți, șahiștii din Chișinău
au reușit să încheie totdeauna învin-
gători întrecerile, depășindu-i pe cei din
Iasi la diferențe minime. De data a-
ceasta, tradiționala întîlnire găzduită
de vechiul oraș de pe malurile Bahlu-
iului, a adus victoria categorică a șa-
hiștilor ieșeni, care și-au impus supe-
rioritatea în ambele tururi ale întîlnirii.

Cu toată absența cunoscutului maes-
tru sovietic Lutikov, oaspeții au aliniat
o formație puternică, a cărei principală
carte de vizită o reprezintă un merito-
riu loc VI la ultima Spartachiadă a po-
poarelor sovietice. Dintre șahiștii din
Chișinău, merită să fie citat candidatul
de maestru Bersutski, învingător al lui
Bronstein într-una din partidele jucate

sionjic, care jucînd în aceeași compe-
tiție la masa întâia a fetelor, a obținut
al doilea rezultat după campioana mon-
dială Nona Caprindașvili (7 puncte din
9 posibile).

Din reprezentativa ieșeană a lipsit
campioana țării, Margareta Perevoznic,
componentă a echipei naționale feminine
de șah care a participat la ultimul cam-
pionat mondial de șah pentru echipele
feminine, desfășurat în Iugoslavia. În
lipsa acesteia, în formația orașului Iasi
a jucat maestra internațională Elisabeta
Polihroniade. Echipa învingătoare a fost
întărită și prin evoluția maestrului
Gheorghe Mititelu.

Cu excepția jucătoarei Marieta Io-
nescu, care a trebuit să se mulțumea-
scă cu un rezultat de egalitate, toți
componentii echipei gazdă au încheiat
victorioși întîlnirile directe cu cei din
Chișinău. Cele mai valoroase rezultate
le-au obținut Mititelu și Marcovici, în-
vingători în ambele partide jucate.

Iată rezultatele complete ale întîl-
nirii:

IAȘI		CHIȘINĂU	
Gh. Mititelu	1 1	M. Șofman	0 0
I. Moisini	1 1/2	Gr. Bersutski	0 1/2
B. Marcovici	1 1	I. Moisionjic	0 0
Elisabeta Polihroniade	1 1/2	Bronislava Moisionjic	0 1/2
Marieta Ionescu	1/2 1/2	Raisa Lizunova	1/2 1 1/2
	4 1/2 3 1/2		1/2 1 1/2

în cadrul Spartachiadei amintite mai
sus, precum și maestra Bronislava Moi-

Elisabeta Polihroniade
maestră internațională

Activitatea șahistă în țară

SEMIFINALELE CAMPIONATULUI MASCULIN AL R.P.R.

Ca și în anii trecuți, penultima eta-
pă a campionatului republican mascu-
lin individual de șah s-a caracterizat
printr-o dispută aprigă pentru califi-
care, din care n-au lipsit surprizele și
răsturnările spectaculoase de situații.
Și dacă în două din cele patru grupe
semifinale punctajul realizat de cei
calificați nu le pune la îndoială drep-

tul de a juca în finală, în celelalte
două din nou a trebuit să se recurgă
la atît de puțin concludentul sistem
Soneborn pentru departajarea primi-
lor clasai.

De la început trebuia să relevăm
o constatare ce se desprinde chiar din-
tr-o privire sumară a rezultatelor. Se-
mifinalele acestui an au fost destul de

București I

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1 Stanciu Tr.	●	1	0	1 1/2	0	1 1/2	1	1	1 1/2	1	1	1	1	1	1	10 1/2
2 Alexandrescu Gh. ..	0	●	1 1/2	0	1 1/2	1	1	1 1/2	1	1	1	1	1	1	1	10 1/2
3 Sufiman M.	1	1 1/2	●	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1	1	1	1	1	10
4 Ghiteșcu Th.	1 1/2	1	1 1/2	●	1 1/2	1 1/2	1	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1	1	1	1	1	9 1/2
5 Botez C.	1	1 1/2	1 1/2	1 1/2	●	0	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1	1	1 1/2	1	1	1	9 1/2
6 Georgescu V.	1 1/2	0	1 1/2	1 1/2	1	●	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1	1 1/2	1	1	1	1	9 1/2
7 Suta M.	0	0	1	0	1 1/2	1 1/2	●	1 1/2	1 1/2	1	1	1	1	1	1	8
8 Voiculescu P.	0	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	●	1 1/2	1 1/2	1	1 1/2	1	1	1	7 1/2
9 Bozdoghină C.	1 1/2	0	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	●	0	1 1/2	1 1/2	1	1	1	7 1/2
10 Coculeanu C.	0	0	0	1 1/2	0	0	0	1 1/2	1	●	1 1/2	1 1/2	1	0	1	5
11 Macri P.	0	0	0	0	0	1 1/2	1	0	1 1/2	1 1/2	●	1	0	1 1/2	1 1/2	4 1/2
12 Kovaci Gh.	0	0	0	0	1 1/2	0	0	1 1/2	1 1/2	1 1/2	0	●	0	0	1	4
13 Porojan I.	0	0	0	0	0	0	1 1/2	0	0	1	0	1	0	+	1 1/2	3 1/2
14 Bălănel M.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1 1/2	1	—	1	1	3 1/2
15 Olteanu S.	0	0	0	1 1/2	0	0	0	1 1/2	0	0	1 1/2	0	1 1/2	0	●	2

vitrege maștrilor: dintre cei 18 maștri care au avut drept de joc în această etapă, numai 9 au reușit să se califice în finală, celelalte locuri fiind ocupate de candidații de maestru sau chiar de jucători de categoria întâia. Nu mai puțin de 5 maștri n-au reușit să se clasifice mai sus de limitele mijlocului clasamentului, ca să nu mai vorbim de surprinzătorul eșec al maestrului M. Rădulescu, ocupant al penultimului loc în grupa de la Suceava.

Printre cei care au reușit calificarea în acest an nu apar nume noi. Trebuie totuși să remarcăm reîntrirea unor vechi finaliști ca G. Alexandrescu, Tr. Stanciu, M. Sutiman și S. Neamțu, absenți cîțiva ani de-a rîndul de la etapa finală a campionatului.

Acum, la epuizarea întrecerii, putem aprecia că toți jucătorii calificați au reușit pe merit acest lucru, ca urmare a pregătirii superioare — uneori a rutinei — și a modului judicios în

care și-au dozat forțele. Nu e mai puțin adevărat însă că pe ici, pe colo au intervenit și unele rezultate directe întâmplătoare care au cîntărit greu în stabilirea configurației clasamentului pentru primele locuri. Așa s-a întîmplat la Timișoara unde Nacht a cîștigat o partidă în care partenerul său putea să-l facă mat în două mutări la un moment dat, sau în grupele de la București, unde Georgescu și Crețulescu au fost la o jumătate de pas de calificare.

Cu tot caracterul îndrîjit al luptei pentru obținerea unui loc în finală, liderii celor patru grupe nu au avut prea multe griji. Instalați chiar după primele runde la conducerea clasamentului în grupele respective și-au păstrat această poziție pînă la capăt, urmărind cu destulă seninătate eforturile epuizante ale celor care îi urmau. Desigur, dintre cei patru cîștigători ai grupelor semifinale, cea mai bună formă sportivă au arătat-o maștrii Ciociltea și Soos, neînvinși de-a lungul întregului concurs. O bună impresie a lăsat-o și Stanciu și Neamțu, care se anunță ca pretendenți serioși la locurile fruntașe în finala campionatului.

Dintre ceilalți calificați, merită să fie amintiți candidații de maestru Suteu și Nacu, ambii confirmînd astfel rezultatele obținute anul trecut. Maștrii Ghițescu, Troianescu, Mititelu, Partoș și Szabo, în special ultimii trei, au trecut prin mari emoții și numai la încheierea tuturor rundelor au putut respira ușurați și să privească cu noi speranțe finala campionatului ce se va desfășura în decembrie.

Cea mai surprinzătoare răsturnare de situație s-a înregistrat la Timișoara, unde E. Reicher a stat comod, singur, pe locul doi pînă în penultima rundă, cînd a cedat o jumătate de punct băimăreanului Follert, lăsîndu-se ajuns din urmă de Partoș și Nacht. În ultima rundă nu a mai putut rezista a saltului vijelios dat de Szabo pentru calificare și s-a pomenit pe locul cinci și în rîndul... viitorilor spectatori la finală.

Deși nu au reușit să se califice, o comportare meritorie au avut-o tînărul C. Rotaru, reprezentant al regiunii Bacău și candidații de maestru A. Buza și E. Crețulescu, prezenți neconținți în lupta pentru primele locuri în cadrul grupelor în care au jucat. Inexplicabilă apare evoluția slabă a maestrului O. Pușcașu, clasat de abia pe locul 10 în grupa de la Suceava.

Privind nivelul partidelor jucate în toate grupele semifinale se desprind constatări îmbucurătoare. Cu rare excepții, toți participanții au dovedit o pregătire teoretică serioasă și o creștere simțitoare a forței de joc. S-au jucat partide interesante, unele dintre ele încheiate cu finaluri spectaculoase, în care maștrii au fost de multe ori egalați sau chiar depășiți.

Înainte de a încheia această scurtă privire asupra desfășurării semifinalelor, trebuie să subliniem absența greu

București II

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1 Ciociltea V.	●	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	1	1	1	1/2	1	1	1	12 1/2
2 Radovici C.	1/2	●	0	0	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11 1/2
3 Nacu M.	1/2	1	●	1	1/2	1/2	1/2	1	0	1/2	1	1	1	1	1	11
4 Troianescu O.	1/2	1	0	●	0	0	1/2	1	1	1	+	1	1	1	1	11
5 Crețulescu E.	0	1/2	1/2	1/2	●	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	11
6 Rotaru Gh.	0	1/2	1/2	1/2	0	●	0	1	1	1	1/2	1	1	1	1	10
7 Gavrilă Gh.	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1	●	1/2	0	1	1	+	1	1	1	9 1/2
8 Seimeanu P.	0	0	0	0	0	0	●	0	1/2	0	1	1	1	1	1	7 1/2
9 Pogorevici I.	0	0	0	0	1	0	1	●	0	0	0	0	1	1	1	7
10 Buzoianu E.	0	0	1	0	0	0	0	1/2	1	●	0	+	1/2	1	1	7
11 Szabo I.	0	0	1/2	0	0	1/2	0	0	1	1	●	0	1	1	1	7
12 Dăneț N.	1/2	0	0	—	0	0	—	0	1	—	1	0	0	1	1	5 1/2
13 Cormoș I.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1/2	0	1	●	1/2	1	3
14 Tucă L.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1/2	●	1	3
15 Ionescu A.	0	0	0	1/2	0	0	1/2	0	0	0	0	0	0	0	●	2
16 Dancea E.	0	0	0	0	0	0	1/2	0	0	0	0	0	1	0	0	1 1/2

Timișoara

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1 Neamțu S.	●	1/2	1/2	0	1	1	1/2	1	1	1/2	0	1	1	1/2	1	10 1/2
2 Partoș C.	1/2	●	1/2	1	1/2	1	1	1/2	1	1/2	1	0	1	1	0	10
3 Nacht E.	1/2	1	1	1	1/2	1	1	1/2	1	1/2	0	1	1	1	1	10
4 Szabo I.	1/2	1	0	1/2	●	1	1/2	1/2	0	1/2	1	1	1/2	1	1	10
5 Reicher E.	0	0	1/2	1/2	5	●	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	1	9 1/2
6 Buza A.	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	●	1	1	1	1	1	1	1	1	9 1/2
7 Janoși E.	1/2	0	0	1/2	1/2	0	●	1/2	1	1	1	1	1	0	1	9
8 Halic I.	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1/2	●	1	1/2	1	1/2	1	1/2	1	8
9 Rozvan M.	0	0	0	1	1/2	1/2	0	●	1	1/2	0	1	1/2	1	1	7
10 Ungureanu E.	1/2	1	0	1	0	1/2	0	1/2	●	0	1	0	1/2	1	0	6 1/2
11 Stepan V.	1/2	1	0	1	0	0	0	1/2	1/2	●	0	1/2	1/2	1	0	6 1/2
12 Follert I.	0	0	0	0	1/2	0	0	0	1	1	1/2	1	0	0	1	5 1/2
13 Ardeleanu S.	0	1	0	1/2	0	0	0	1/2	0	1/2	0	0	●	0	1	5
14 Klein K.	1/2	0	1/2	0	0	0	1	1/2	0	1/2	0	1	1	●	0	5
15 Lazăr I.	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	●	5
16 Ciurus I.	0	0	1/2	0	0	0	0	1/2	0	1/2	0	0	0	1/2	1	3

Suceava

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1 Soos B.	●	1/2	1	1/2	0	1/2	1/2	1	1/2	1	1	1	1	1	+	12
2 Suteu M.	1/2	●	1/2	1/2	0	0	1	1	1/2	1	1/2	1	1	1	1	11
3 Waisman V.	0	1/2	●	1/2	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	11
4 Mititelu Gh.	1/2	0	1/2	●	1/2	1	1	1/2	1	1/2	1	1	1	1	1	10
5 Rotaru C.	1/2	0	0	1	1/2	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	9 1/2
6 Duță P.	1/2	1	0	1/2	0	●	0	1/2	1/2	1	1	0	1	1	1	8 1/2
7 Bondoc V.	1/2	0	0	0	1	1	●	1/2	1/2	1	1	1	1	0	1	8 1/2
8 Mellau Gh.	0	0	1	1/2	1	1/2	1/2	●	0	1/2	1	1	1	1	1	8
9 Stănculescu M.	1/2	1	0	0	0	0	1/2	1/2	●	0	1	1	1	1	1	8
10 Pușcașu O.	1/2	0	0	1/2	0	1/2	1	1	1	●	0	1	1	1	1	7 1/2
11 Zablotechi P.	0	1/2	0	1/2	0	0	0	1/2	0	1	1	1	1	1	0	6
12 Nagy Zoltan II.	0	1/2	0	0	0	1	0	0	0	1	●	1	1	1	0	5
13 Kocsis M.	0	1/2	1	1/2	0	0	0	0	0	0	0	0	●	1	0	4
14 Ciocină C.	0	0	0	0	1/2	0	1	0	0	1/2	0	1	0	1	1	4
15 Rădulescu M.	0	0	0	0	0	0	0	1/2	1/2	0	1/2	1	0	●	1	4
16 Horvath L.	—	0	—	—	0	—	0	1	0	0	1	1/2	0	1/2	0	3

de explicat a maestrului D. Drimer, care desigur ar fi avut un cuvânt serios de spus în lupta pentru calificare în finală.

Peste câteva zile începe ultima etapă a campionatului, care anul acesta promite a fi deosebit de pasionantă. Spunem aceasta deoarece în joc nu va fi numai titlul de campion al țării. În-

trecerea finală a celor mai buni șahiști va trebui să constituie și unul din principalele criterii de selecție pentru marile competiții șahiste ale anului viitor, a XVI-a Olimpiadă de Șah și preliminariile campionatului european pe echipe masculin.

T. Rădulescu

SEMIFINALELE CAMPIONATULUI MONDIAL PE ECHIPE

(A V-a Olimpiadă de șah prin corespondență)

După cum se știe, reprezentativa de șah prin corespondență a țării noastre participă în semifinalele ultimei ediții a campionatului mondial de șah în seria I-a. Șahiștii noștri continuă să aibă o comportare bună. Iată câteva rezultate ale ultimelor partide încheiate: Rusnescu 1/2 Roos (Franța), Rotariu 1 Westbrock (S.U.A.), Krebs (R.F.G.) 1/2 Diaconescu.

În alte întîlniri dintre jucătorii echipelor din seria I-a s-au consemnat următoarele rezultate: **Masa 1-a:** Berliner (S.U.A.) 1/2 Bogatîrciuc (Canada), Schönmann (R.F.G.) 0 Berliner, Bogatîrciuc 1 Stoltze (Danemarca); **masa a 2-a:** Faure (R.F.G.) 1 Pitters (D), Bernstein (S.U.A.) 1 Pitters, Joyner (C) 1 Bigot (Fr.), Bernstein 1 Faure, Pitters 1 Bigot Bigot 0 Bernstein, Faure 1 Joyner; **masa a 3-a:** Tennis (S.U.A.) 1 Roos, Doc (C) 1 Jesse (D), Doe 0 de Carbonel (Fr.), Jesse 1/2 de Carbonel, de Carbonel 1 Zawisz (R.P.P.); **masa a 4-a:** Segiet (R.P.P.) 0 Westbrock, Heileman (R.F.G.) 1 Süm (D), Heileman 1 Daniel (Fr.), Heileman 1 Fielding (C), Westbrock 0 Süm; **masa a 5-a:** Laursen (D) 1/2 Krebs, Laursen 1/2 Polak (R.P.P.), Laursen 0 Potter (S.U.A.), Krebs 1/2 Polak (R.P.P.), Potter 1/2 Rosenberg (Fr.), Rosenberg 0 Krebs; **masa a 6-a:** Preo (S.U.A.) 1/2 Laursen, Prüss (R.F.G.) 1/2 Boutteville (Fr.), Prüss 1 Laursen.

Iată și clasamentul provizoriu, după încheierea acestor partide: S.U.A. 12 1/2 puncte (17), R. F. Germană 12 (17), România 5 1/2 (9), Danemarca 5 (15), Canada 3 1/2 (8), Franța 3 1/2 (13), R. P. Polonă 2 1/2 (9).

În paranteză este indicat numărul partidelor încheiate. Fiecare echipă are de jucat în total 36 partide.

Ș T I R I

● Un meci la 40 de mese a fost inițiat de curînd între reprezentativele de șah prin corespondență ale U.R.S.S. și R. P. Ungare. Întîlnirea promite să fie foarte interesantă și deosebit de disputată dată fiind componența celor două echipe, în special la primele mese: Dubinin—Kluger, Estrin—Florian, Judovici—Forintos, Aronin—Flesch, Liublinski—Dr. Balogh, Sapoznikov—Szalay, Sokolovski—Szöllösi, Gretskin—Barczay, Abramov—Meleghegy, Skotorenko—Dr. Nagyessy etc.

● De curînd s-a încheiat întîlnirea la 50 de mese Suedia—Norvegia, cîștigată de prima cu scorul 60—40. Partidele s-au disputat în dublu tur.

● La 1 septembrie, sub conducerea directă a ICCF (Federația mondială de șah prin corespondență) a început un mare turneu internațional interechipe pentru cupa „Eberhardt Wilhelm”. La concurs iau parte în total 45 de echipe din 16 țări. Unele țări ca URSS, RDG, RSC, RFG au înscris câte 6 echipe naționale. În reprezentativa RSS Lituania, la prima masă joacă fostul campion mondial Mihail Tal.

DE LA CAMPIONATELE EUROPENE DE ȘAH PRIN CORESPONDENȚĂ

Ca și în campionatele mondiale pe echipe, jucătorii noștri se afirmă și în întrecerile preliminare ale campionatului european individual. În această competiție s-au constituit serii în raport de forță de joc a participanților. Învingătorii în serii se califică în grupele superioare, pînă la clasa maeștri.

Iată mai jos două partide cîștigate frumos de jucătorul Ernest Dancea, în grupa Eu/H/119, în care are șanse serioase să se claseze pe primul loc și să se califice astfel pentru turul următor la clasa maeștri.

246. PARTIDA SCOTIANĂ

E. Dancea N. Jacobs (Anglia)

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.d4 e:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 Nb4 6.C:c6 b:c6 7.Nd3 d5 8.e:d5 c:d5 9.0—0 0—0 10.Ng5 c6 11.Ce2 Nd6 12.Cd4 Nd7 13.Df3 Ne5 14.Cf5 De7 15.Tae1 Tae8 15.N:f6 N:f6 17.T:e8 T:e8 18.Ch6+ Rh8 19.C:f7+ Rg8 20.Ch6+ Rh8 21.c3 Db6 22.Dh5 g6 23.N:g6! h:g6 24.D:g6 Ng7 25.Cf5 și negrul cedează.

247. PARTIDA SCOTIANĂ

E. Dancea K. Unglaub (R.F.G.)

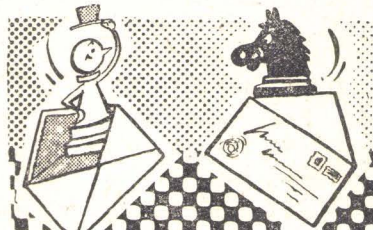
1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.d4 e:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 Nb4 6.C:c6 b:c6 7.Nd3 d5 8.e:d5 c:d5 9.0—0 0—0 10.Ng5 Ne6 11.Df3 Ne7 12.Tfe1 h6 13.Nh4 c5 14.Td1 Ng4?! 15.N:f6! N:f3 16.N:c7 Dc8 17.g:f3 c4 18.Nf1 Te8 19.C:d5 Tb8 20.Nd6! și negrul a cedat.

248. PARTIDA SPANIOLĂ

Tr. Tocăniță J. Horniak (R.S.C.)

Jucată prin corespondență în campionatul european, clasa candidați maeștri 1962/63

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Cc4 6.d4 b5 7.Nb3 e:d4 8.Te1 d5 9.Cc3 d:c3?! (Aici Keres arată că mutarea cea mai bună este 9...Ne6, deoarece după 10.N:d5, albul are o poziție cîștigată; totuși un grup de jucători de șah prin corespondență din Cehoslovacia susțin că mutarea 9...d:c3 poate fi jucată și negrul are partida cîștigată) 10.

N:d5 Nb7 11.Ng5 f6 (singura) 12.T:e4+ Ne7 13.b:c3 f:g5 (Un „dar grecesc” după care poziția negrului se prăbușește repede) 14.C:g5 Dd7 15.Ce6! Cd8 16.Dh5+ g6 17.De5 Cf7 18.C:c7+ Rf8 19.Tf4 și negrul a cedat.

ÎNȘTIINȚARE

A V-a ediție a campionatului republican de șah prin corespondență, etapa sferturilor de finală, începe la data de 15 decembrie, 1963. La această etapă pot lua parte jucătorii de șah fără clasificări sportive precum și aceia care au obținut categoriile a V-a, a IV-a și a III-a. Înscrierile pentru această competiție se primesc pînă la data de 5 decembrie, 1963, pe adresa Federației Romine de Șah, str. Vasile Conta, 16, București.

Tot pînă la această dată se primesc înscrierile pentru semifinalele celei de a IV-a ediții a campionatului R.P.R. de șah prin corespondență, la care au drept de participare jucătorii clasificați din etapa anterioară, precum și jucători de la categoria a II-a pînă la categoria maeștrilor inclusiv.

Toți participanții sînt rugați să anexeze cererile de înscriere mărci poștale pentru răs-puns.

245. APĂRAREA SICILIANĂ

E. Mende L. Perșoiu

(Hunedoara) (București)

Semifinalele campionatului R.P.R. prin corespondență, ediția a III-a

1.e4 e5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 b5 8.e5 d:e5 9.f:e5 Dc7 10.De2! Nb4 11.e:f6 N:c3+ 12.h:c3 D:c3+ 13.Dd2 D:a1+ 14.Rf2 Nd7 15.f:g7 Tg8 16.Db4 D:d4+ 17.D:d4 Cc6 18.Df6 și negrul cedează.

ȘAHmagazin

Eroi literari și jocul de șah (I)

O partidă cu sultanul Mehmet și un prieten de la cafeneaua „Traian”

Îndrăgind ceea ce Mihail Sadoveanu denumea „prea mult joc spre a fi știință și prea multă știință pentru a fi joc”, sau, cum tot el spunea „născocire de inteligență pură ca și numerele, armonios și incomensurabil ca și ele” — e vorba, evident, de minunatul nostru joc pe 64 de pătrate — mulți scriitori celebri nu au rezistat tentației de a aminti și de șah în scrierile lor. Unii au scris chiar cîte o operă cu subiect șahist, cum sînt „Soarele în baltă sau legenda șahului” (Mihail Sadoveanu), „Jucătorul de șah” (Ștefan Zweig), „Jucătorul de șah al lui Maelzel” de Edgar Allan Poe, „Jucătorul de șah” (Salom Alehem) și altele. Cei mai mulți l-au introdus însă incidental, fie ca o indeletnicire a unor persoane, menită cumva să întregască un portret, fie ca un moment al conflictului, ca un prilej de divagații, fie, mai rar, pentru a sublinia un moment satiric.

CUM A FOST SALVATĂ VIAȚA LUI ALECU RUSET

În afară de „Soarele în baltă” — această bijuterie literară care incintă la fel de mult pe șahiști ca și pe neșahiști — marele nostru scriitor Mihail Sadoveanu pomenește de jocul regilor și în alte lucrări ale sale. În romanul istoric „Zodia cancerului sau vremea Ducăi Vodă”, scris în anul 1929, scriitorul a intitulat astfel unul din capitole, al XXVIII-lea: „Arată că, în intimitate, și cei mai înfricoșați stăpînituri pot fi oameni; și că, uneori, o partidă de șah o poți câștiga pierzînd-o”.

Despre ce este vorba? Abatele francez de Marenne, care a călătorit prin Moldova anilor 1679, a sosit la Poartă și îi face o vizită marelui Mehmet al IV-lea. Temutul sultan îl roagă să nu-i vorbească de știri politice și, la o atingere cu un deget a unui gong de aur, care umple încăperea de sunet moale, icioglanii în lungi anierie de mătăsă galbenă se strecurară fără cel mai mic zgomot pe covorele moi, aducînd măsuțe joase acoperite cu națame vișinii, pe care abatele recunoscă apoi tabla de șah și o amforă de alabastru cu vin francezesc.

După ce istorisește o anecdotă cu tîlc, abatele intervine în favoarea prietenului său Alecu Ruset — îndrăgît în timpul călătoriei prin Moldova, pe care-l paște dușmănia cruntului Duca Vodă. Sultanul îi acordă favoarea cerută și îi spune:

— Dacă vrei să-l mai câștigi într-un fel, atunci luptă pentru el cu mine pe această tablă.

Povestește scriitorul:

„Maiestatea sa Mehmet era destul de tare jucător de șah. Chiar se credea cel mai tare din cuprînsul serailui său. Dar legea aceasta nu-l putea atinge pe abatele Paul, care izbutise în mai multe rînduri să-i dovedească superioritatea apusenilor. Primi provocarea și începu să lupte, îndemnîndu-și cu glas cavalerii, pionii și nebunii. În curînd oastea împărătească se găsi într-o mare strîmtoare.

Prea puternica umbră rămasă într-o îndelungă cugetare, cu bărbia rezemată în palmă și cu cotul pe genunchi. În sfîrșit, se hotărî și dădu o poruncă de îndrăzneală săritură unuia din cei doi călăreți negri ai săi.

Ava Paul cugetă și el mai îndelung și văzu, în sine, chipul slăbit și intristat de dragoste al prietenului său. Oftînd, făcu mișcarea trebuitoare și, ca prin minune, oastea împărătească dobîndi loc și biruîntă desăvîrșită.

— Am pierdut! mărturisîi cu glas jalnic domnul abate.

— Dimpotrivă, ai câștigat! răspunse cu bunăvoință cel mai mare și mai puternic dintre stăpînii lumii”.

Și astfel, printr-o partidă cum se mai pierde din păcate și în turneele oficiale din anii noștri, cînd un punct intră neapărat în vederile cuiva, a fost câștigată viața lui Alecu Ruset... Pentru scurtă vreme însă, căci dragostea nesăbuită pentru fiica lui Duca îl va face să comită imprudențe pe care, curînd, le va plăti cu viața.

PARTIDA REVANȘĂ VA AVEA LOC ABIA DUPĂ TREI DECENII

La loc de cinste e așezat șahul și într-alt roman, scris în anul 1954: „Avenură în Lunca Dunării”. Povestit la persoana întâia, acest roman, în care se oglindesc transformările prin care a trecut agricultura noastră în anii de după 23 August 1944, debutează cu un capitol intitulat „Partener de șah”. Autorul istorisește cum l-a cunoscut pe eroul său, Emilian Popovici,

în preajma anului 1920, la Iași, la faimoasa cafenea „Traian”. „Nu-mi amintesc anume cu ce prilej mi s-a prezentat solemn, înclinîndu-se și rostîndu-și numele. Mi-a cerut să-i fac onoarea de a-l accepta ca partener de șah. Era trecător prin Capitala Moldovei, unde n-avea intenția să rămînă multă vreme... N-avea cunoscători în localitate și-și căuta distracțiile după-amiezilor în colțul șahiștilor, la cafeneaua cea veche de care vorbesc... Mi-a spus la sfîrșitul unei partide pe care o pierdusem:

— Onorate domn, suveranii Europei urmează soarta regilor noștri la șah, cad la cutie, amestecîndu-se cu piesele de rînd...

Observația nu era nici nouă, nici originală. Era probabil numai o sondă, ca să-mi cunoască părerile în confuziunea de opinii a acelei epoci”.

Cei doi încep o interesantă convorbire pe care o continuă și după terminarea partidei. Coborînd de la cafenea pe strada Săulescu, observă că sînt urmăriți.

Mihail Sadoveanu la masa de șah

— „Mai bine la tabla de șah decît pe uliță, a mormăit cu zîmbet-i strîmb Emilian Popovici. Acolo taci; pe uliță vorbești ce nu trebuie. Poate și pe domnia ta te-am supărat“.

La despărțire, cei doi proaspeți prieteni își promisă să se revadă a doua zi la șab. Dar Emilian, urmărît de autorități e nevoit să dispară și o nouă partidă, revanșă, va avea loc abia peste mai mult de trei decenii, după 23 August 1944.

Prietenia va fi reluată, mai trainică, și, din peripețiile pe care le vor trăi eroii, nu lipsește nici noua întîlnire în fața tablei de joc.

„Fără nici un motiv și fără să mă întreb dacă sînt dispus, succesorul m-a provocat la o partidă

de șah. De treizeci și ceva de ani nu ne mai întîlnisem într-o dispută a acestui joc care ține mai mult de știință. I-am răspuns imediat că primesc și el a scos tabla și piesele din sălțarul mesei lîngă care stam.

Cînd am început — cu cu albele și el cu negrele — mi-am adus îndată aminte de felul de a juca al suceveanului. Emilian era un jucător strîns, iubind partidele închise, luptînd pentru pionii centrali cu grijă. Mie îmi plăceau, din contra, partidele deschise și combinațiile cu sacrificii.

Jucînd, ne-am bucurat de apariția soarelui deasupra luncilor. Fără nici o logică, această revenire a splendoarei de primăvară o legam de izbînda ce o prevedem pe tablă, întărîndu-mi poziția și sporîndu-mi atacul asupra regelui

negru. O legam de asemenea și de Pădureanca, pe care n-o zărisem în ziua aceea. Cînd voi cîștiga partida, am dreptul s-o revăd pe doctoriță.

Incurcătura aceasta sentimentală și copilărească mi-a adus imediat o paralizare a avantajului meu. Am avut o eclipsă, m-am socotit pierdut. Suceveanul și-a împins pionii de atac cu vigoare, lăsîndu-și regele descoperit. Pe neașteptate, după sacrificiul necesar, am executat în citeva mișcări matul.

Se vede că nu meritam acest cîștig. De aceea Pădureanca nu s-a arătat nici la o doua partidă, nici la a treia“.

Despre cafeneaua Traian, locul de întîlnire al șahiștilor ieșeni amînteste Sadoveanu și în „Ani de ucenic“, lucrare cu caracter auto-

biografic, precizînd că acolo, la o partidă de șab, l-a cunoscut pe poetul Codreanu.

În notele Profirei Sadoveanu, care însoțesc cele 18 volume de „Opere“ ale „Ceablăului“ literaturii noastre, se pomeneste în mai multe rînduri de pasiunea pentru șab a maestrului. Iată citeva notații din volumul al VIII-lea :

„Dar stăpînul locului nu coboră pînă acolo. Se întoarce spre casă și se urcă în ceardac. Acolo se așează la o mîsuță de paie, unde are tabla de șab. Așează figurile și stă citeva minute încrîntat asupra unei probleme importante. Dar nu multă vreme. Îndată, răstoarnă piesele și se ridică iar în picioare. Tăcere. Nimeni dintre ai casei nu s-a sculat încă...“.

U. Vălușanu

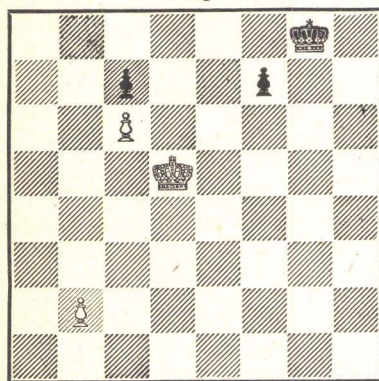
STUDII și PROBLEME

Studii

Concursul nostru internațional, 1963

Arbitru : VL. PACHMAN-Praga

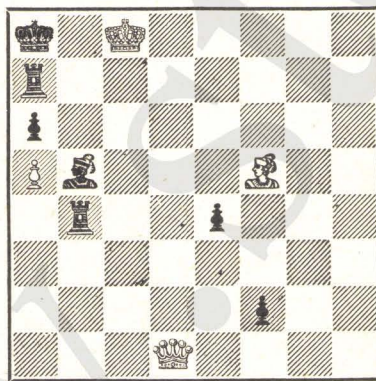
F. Richter
Praga

493

Alb cîștigă

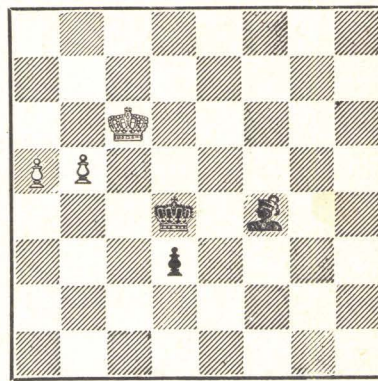
F. S. Bondarenko și A. P. Kuznețov
U. R. S. S.

494

Alb cîștigă

W. Proskurowski
Tarnuv (R. P. Polonă)

495—6

Remiză

Gemen, cu Pd3 la h4 : Negrul cîștigă

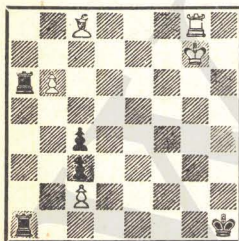
Seleționări

„Ideile în șahul artistic încep să se epuizeze...“ — afirmau unii sceptici. Aceștia le oferim ca răspuns o colecție de cinci studii distinse la recente concursuri, în care prospețimea și frumusețea ideilor desmîntă categoric orice afirmație a preinsei stagnări în compoziția șahiștilor. Desigur, orice construcție nouă se folosește de material preexistent. Este cazul excelentului studiu al compozitorului arădean Ervin Ianoși, care

se bazează pe teoria finalului de 2 cai contra pion, elucidată cu decenii în urmă de marele clasic al școlii sovietice de etudistică Alexei Troițki. De notat, de asemenea, că toate lucrările prezentate la „Memorialul V. și M. Platon“ (arbitrat de V. Halberstadt) au căutat să respecte stilul ilustrațiilor înaintași comemorați cu acest prilej.

M. Källström

Pr. I „Tidskrift f. S.“
1961

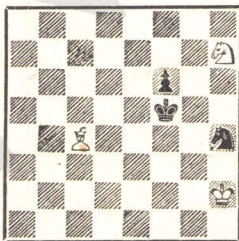

A.

Alb cîștigă

A. Akerblom

Turneul „Memorial
Premiul I

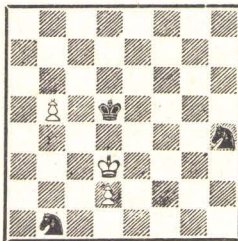

B.

Alb cîștigă

E. Ianoși

Platon“, 1962
Premiul III-IV

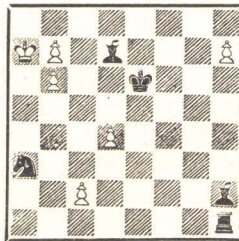

C.

Remiză

G. Grzeban

Pr. I „Memorial Peris“
1961

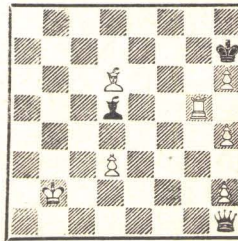

D.

Remiză

An. Kuznețov

Pr. III „Șahmat v S.S.S.R.“
1962

E.

Remiză

A. 1.Nb7+! (1.N:a6? T:a6 2.b7 Ta7 3.Tb8 Rg1! 4.Rg6 Rg2 5.Rg5 Rg3!) 1...Rh2 2.Th8+! Rg1 3.N:a6 T:a6 4.b7 Ta7 5.Tb8 Rg2 6.Rg6! Rg3 7.Rg5 Rg2 8.Rg4 Rg1 9. Rg3 cîștigă.

B. 1.Rg3 Rg6 2.Cf8+ Rh5 3.Ne2+ Rg5 4.Ce6+ Rf5 5.Cf4! Re4 6.Rg4 Re3 7.Nd1 f5+ 8.Rg3! cîștigă.

C. 1.b6 Re6 2.b7 R:b7 3.Re4 Ca3+ 4.Rb4 Ce2+ 5.Re5 Cf5 6.d4 Re7 7.d5 Cd6 pat.

D. 1.d5+ R:d5 2.h8D Nb8+ 3.D:b8 Ch5+ 4.Ra8 Ta1+ 5.Da7 T:a7+ 6.b:a7 Ce7+ 7.Rb8 Ca6+ 8.Ra8 Na4 9.b8T! (9.b8D? Ne6+ 10.Db7 Rd6 11.e4 Re5

negrul cîștigă) 9...Ne6+ 10.Tb7 Rd6 11.e4 Nhl 12.e5+ Re6 13.Th7 remiză.
E. 1.Tg7+ R:h6 2.Nf8 Rh5 3.Tg5+ 4.Ne7 Rh3 5.Tg3+ R:h2 6.Nd6 Ng2 7.Tf3+ Rg1 8.Ne5+ Rh2 9.Nd6+ remiză.
R:h4 4.Ne7 Rh3 5.Tg3+ R:h2 6.Nd6 Ng2 7.Tf3+ Rg1 8.Ne5+ Rh2 9.Nd6+ remiză.

478 — T. Gorghiev (Rb8, Ta7, Cf4, Pb5/Rb6, Ta1 Pa4, a6 — alb cîștigă)

1.Tb7+! (1.b:a? Td1 2.Ce6 a3) 1...Ra5 2.b:a Ra6 3.Ce6! (3.Cd5? Ra5!) 3...Ra5 (3...a3 4.Cc5+) 4.Cd4! Tc1 (4...Td1 5.Cc6+ Ra6 6.Cb4+ Ra5 7.Re7!) 5.Ra7 Te5 6.Tb5+! T:b5 7.Ce6 mat.

479 — A. P. Kuznetsov (Rc6, Pe2, f5 h5/Rh5, Nf7, Pe7, g7 — remiză).

1.Rd7 e5 2.f6! g:f 3.h6 (3.Re7? N:h5 4.R:f6 e4 5.Rf5 Ne3!) 3...Ng6 (3...Ng8 4.Re7 Rg4 5.R:f6) 4.Re6(e7) e4 5.R:f6 Nh7 6.Rg7 Nf5 7.Rf6 Rg4 8.e3! Nh7 9.Rg7 Nf5 10.Rf6 remiză.

480 — H. Källström (Rb7, Tf1, Cf2, Pg7/Ra5, Ta6, Nf5, Ce7, Pd2 — remiză).

DEZLEGĂRI

1.Ta1+ Rb5 2.T:a6 Nc8+ 3.Ra7 N:a8 4.g8D! C:g8 5.Ce4 d1C 6.Cd6+ Ra5 7.Ch7+ remiză. Se pare că acest studiu suferă de dual: 3.Rc7!? N:a6 4.Ce4 Cd5+! 5.Rb8! Ce7 6.Rc7!

481 — A. P. Kuznetsov (Rc2, Td2, Pb3, d3/Rb5, Th1, Ph2 — remiză).

1.Rb2 Tb1+ 2.R:b1 h1D+ 3.Rb2 Rb4 4.Tc2! Dh8+ 5.d4! D:d4+ 6.Ra2 Da7+ 7.Rb2 Da3+ 8.Rb1 R:b3 9.Tc3+ R:c3 pat.

482 — R. Voia (Rf8, Ng1, Pf6, h5/Rd3, De6 — remiză).

1.f7 Re4 2.Nd4 Rf5! 3.Rg7 Dd7 4.Rg8 Dd5 5.Nc3! (și 5.Na1; dar nu 5.Nb2? Rg5 6.Rg7 Db7! iar la 5.Nh8? Rg4) 5...Rg4 (5...Dc4 6.

Nb2!) 6.h6 (6.Rg7? Dg5+!) 6...Rh5 7.h7 Rg6 8.h8C+! remiză.

483 — F. Richter (Rf7, Ta7, Pb4, b6, c5, d3/Rd8, Na6, Pb5, b7, c6, d4, d5, e7 — alb cîștigă).

1.Re6 (1.Ta8+? Rd7 2.Te8 Nh4) 1...Re8 2.Ta8+ Nb8 3.Rf5 e5 4.Rg5! (Nu 4.Rg4?!) 4...e4 5.Rg4 e:d(e3) 6.Rf3 cîștigă.

484 — F. S. Bondarenko și A. P. Kuznetsov (Rd7, Tc6, Ce3, e7, Pa4, b7/Ra5, Ta7, Na8, g5, Pa6, d6 — alb cîștigă).

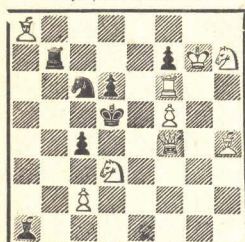
1.Tc5+ (1.Tc7? T:b7) 1...d:c (1...Rb4 2.Cc6+ R:c5 3.Ce4+! R:c4 4.C:a7 și manevra rea atentă a cailor aduce cîștigul) 2.Ce6+ Rb6 3.a5+ R:b7 4.Ce4 Ne7 5.c4 Nf8 5.Cg5! (După 6.Cd6+!? cîștigul nu este lesne de demonstrat) 6...Ne7 7.Ce6 cîștigă.

Probleme

Concursul nostru internațional, 1963

Arbitri { 2 mutări — Ing. A. F. IANOVICIC — Sibiu
3 și mai multe mutări — GH. GOȘMAN — Tîntari (Reg. Brașov)
Feerice — A. FÖLDEAK — Budapesta

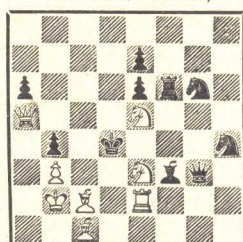
A. Cubat
Iași (R.P. Romină)

1670

2 ♢

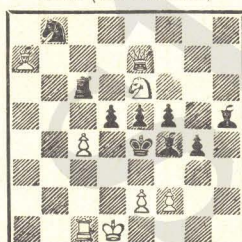
V. Timonin
Miciurin (U.R.S.S.)

1671

2 ♢

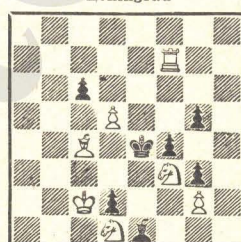
L. Bukovinsky
Sibiu (R.P. Romină)

1672

2 ♢

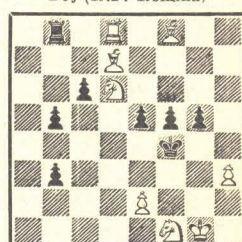
I. Sușkov
Leningrad

1673

3 ♢

N. Drăgan
Dej (R.P. Romină)

1674

3 ♢

Campionatul republican de compoziție pe anul 1962

S. BALCU la 2 mutări și L. BUKOVINSKI la ajutoare, campioni republicani

Campionatul republican de compoziție pe anul 1962 la secțiile 2 mutări și mături ajutoare a întrunit un număr mai redus de participanți decît în anul 1961, astfel că și valoarea concursului a fost mai scăzută. La acest lucru a contribuit în primul rînd faptul că o serie de compozitori fruntași, din motive greu de înțeles, au absentat, deși campionatul republican este singura competiție oficială internă la care sînt chemați să ia parte. Cu toate acestea unele lucrări aparținînd lui Bukovinsky, Baicu, Ianovicic, Garai, Manolescu sînt de o valoare ridicată, ceea ce a atras de altfel laudele compozitorului bulgar Petko Petkov, care arbitrat cu multă competență ambele secții ale campionatului.

În baza referatului judeului concursului (din care spi-cuim unele aprecieri asupra problemelor clasificate pe primele locuri) clasificarea pe secții este următoarea:

SECȚIA 2 MUTĂRI

a) Tema impusă.

1. A. F. Ianovicic (11 pct.): Patru variante tematice armonios îmbinate cu jocul bateriei albe. Construcție ire-

proșabilă!; 2. M. Manolescu (9 pct.): Tema este combinată cu apărarea prelungită într-un duo cunoscut, dar satisfăcător; 3. T. Garai (8 pct.): Patru mături schimbate: după 1...T:d5+, deși are numai o variantă, mecanismul este foarte original. Pionul alb c2 împiedică însă o clasificare mai înaltă; 4. S. Balcu (7 pct.): Trei variante tematice. Construcție bună! 5. Al. Naghi (6 pct.), 6. P. Vătărescu (5 pct.), 7. L. Fersedi (4 pct.), 8. M. Petrescu (3 pct.), 9. P. Leibovici (2 pct.), 10. C. Herța (1 pct.).

b) Tema liberă:

Au fost eliminate din concurs următoarele probleme: A. Naghi (Ra7—Re6), dublă: 1.Ne8+; P. Leibovici (Re2—Rf4): 1.C:d6+; P. Vătărescu (Rh5—Rf5): 1.N:d5! în gemen; S. Than (Ra4—Re4), insolubilă după 1.D:h3!

1. S. Balcu (8 pct.): Un bun mecanism al temei Zago-ruiko. Construcția reușită; 2. T. Garai (6 pct.): Dacă respingerea curselor 1.Dd8 și 1.Da8 nu ar fi fost aceiași (1...Ne7), aș fi clasat problema pe locul I; 3. M. Manolescu (5 pct.): Maturile Te6 și Nf4 se produc în poziția inițială la apărările Cd6, iar în jocul real apar în ordine

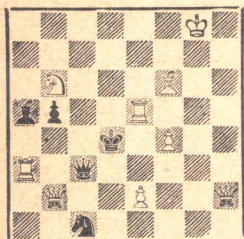
Colegiul de redacție: T. ICHIM (președinte), T. RĂDULESCU (secretar), A. BRAUNSTEIN, V. CHIOSE, E. DOBRESCU, F. HARTMAN, V. NESTORESCU, O. TROIANESCU, V. URSEANU (membri)

inversă. Cheia nu este prea reușită. 4. F. Szalai (4 pct.): O cheie neașteptată și variante plăcute. 5. A. F. Ianovcic (3 pct.), 6. A. Stănică (2 pct.), 7. L. Bukovinsky (1 pct.).
Clasament general: 1. S. Balcu 15 puncte; 2—4. T.

Garai, A. F. Ianovcic și M. Manolescu 14; 5. A. Naghi 6; 6. P. Vătărescu 5; 7—8. L. Ferședi și F. Szalai 4; 9. M. Petrescu 3; 10—11. P. Leibovici și A. Stănică 2; 12—13. L. Bukovinsky și C. Herța 1 punct.

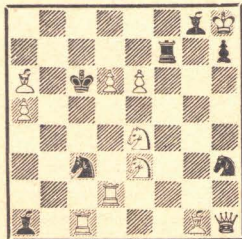
Tema impusă

Locul I
A. F. Ianovcic
Sibiu

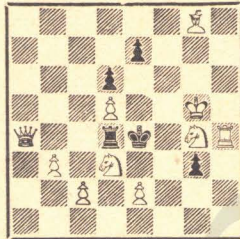
1. De2 ! 2 ♢

Locul II
M. Manolescu
București

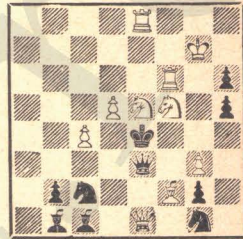
1. Ce2 ! 2 ♢

Locul III
T. Garai
Oradea

1. Lb5 ! 2 ♢

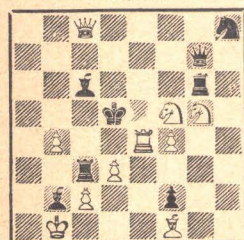
Locul IV
S. Balcu
Timișoara

1. Dc3 ! 2 ♢

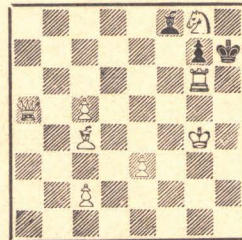
Tema liberă

Locul I
S. Balcu
Timișoara

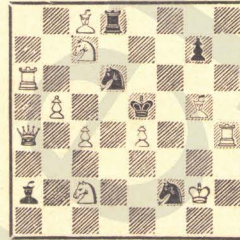
1. Te6 ! 2 ♢

Locul II
T. Garai
Oradea

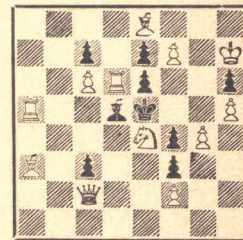
1. Dc3 ! 2 ♢

Locul III
M. Manolescu
București

1. C5 ! 2 ♢

Locul IV
F. Szalai
Orșova

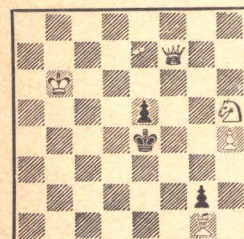
1. Ce5 ! 2 ♢

SECȚIA MATURI AJUTOARE

a) Tema impusă:

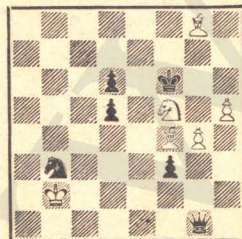
Probleme eliminate: A. Naghi: 1.Te7!; P. Leibovici: 1.Nc7, f8d 2.Cd6 e6 mat și 1.Ne7 e6+ 2.Rd8 b8d mat; S. Than: 1.Nel Nh8+ 2.Rf1 T:e1 mat.

Locul I
L. Bukovinsky
Sibiu

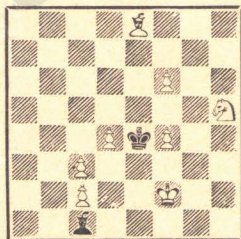
Ajutor 2 ♢
b) T la f7
c) N la f7
d) C la f7
e) P le f7

Locul II
A. Lapedatu
Ocna Mureș

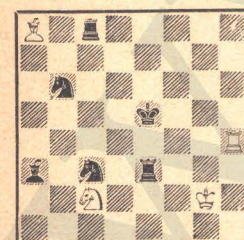
Ajutor 2 ♢
b) T la g1
c) N la g1
d) C la g1

Locul III
M. Petrescu
București

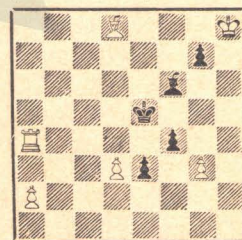
Ajutor 2 ♢
b) T la c1
c) C la c1

Locul I
L. Bukovinsky
Sibiu

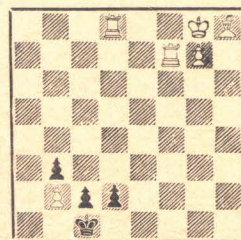
Ajutor 2 ♢ 2 soluții

Locul II
S. Than
București

Ajutor 3 ♢ b) Ta4 la b8

Locul III
Al. Nagy
București

Ajutor 2 ♢ Duplex

1. L. Bukovinsky (6 pct.): Un task minunat, pentru care autorul merită sincere felicitări. De departe cea mai bună problemă pe această temă; 2. A. Lapedatu (4 pct.): De asemenea o problemă foarte bună, dar mai puțin economică și bogată decât prima. Intruciva calul din b3 face o impresie neplăcută; 3. M. Petrescu (3 pct.): Trei gemeni într-o poziție economică și plăcută; 4. P. Vătărescu (2 pct.), 5. N. Drăgan (1 pct.).

b) Tema liberă:

1. L. Bukovinsky (7 pct.): După mutările critice ale nebulului a3 și turului c8 întâlnim tema Grimshaw, soluție dificilă și maturi pure; 2. S. Than (5 pct.): Problema cu cea mai dificilă soluție din concurs. Manevrela turului alb sînt foarte frumoase. Maturi pure. 3. A. Naghi (4 pct.): Este dificil să realizezi un asemenea complex cum este duplexul cu joc aparent de ambele părți. Aș fi clasificat problema mai sus dacă n-ar fi fost nefericitul nebul din h8.

Clasament general: 1.L. Bukovinsky 13 puncte; 2. A. Lapedatu 6; 3. S. Than 5; 4. A. Naghi 4; 5—7. P. Leibovici, M. Petrescu și P. Vătărescu 3; 8. N. Drăgan 1 punct. Lucrările trimise la campionat de compozitorii începători M. Cosinschi, G. Costea, V. Diaconu, D. Goldenblum, I. Muntean și F. Todoca nu au fost clasificate, fie din cauza conținutului sărac, fie din cauza diferitelor defecte de construcție și incorectitudini.

Combinatii partide scurte

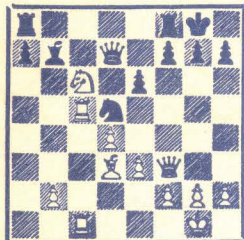
Honfi-Csaradi
(Budapesta, 1963)

Pötsch-Butler
(Correspondență 1962-1963)

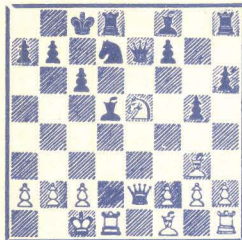
Poggar-Trapl
Camp. mondial studentesc
Budva, 1963

Pietzsch-Schröder
(Correspondență, 1963)

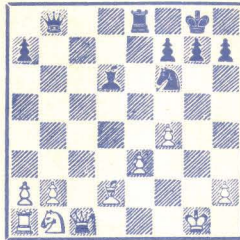
Saboga-Hissa
(Brazilia 1963)

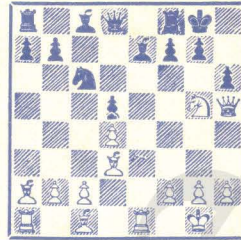
51 Albul mută
(Încă o variantă a unei
teme clasice...)

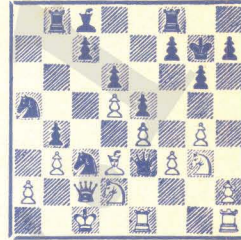
52 Albul câștigă

53 Negrul mută
(Superioritatea de dezvoltare își spune cuvântul)

54 Cum câștigă albul

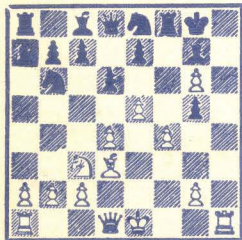

55 Negrul încheie partida
Cu o combinație elegantă

APARAREA PIRC-UFIMTEV

Nettheim **Hamilton**
Jucată prin corespondență
în Austria

1.d4 d6 2.e4 Cf6 3.Cc3 g6 4.
Ng5 Ng7 5.f4 0-0? (Corect este
5...h6 6.Nh4 c5) 6.e5 Ce8 7.Cf3
Cd7 (Și aci era necesar h7-h6)
8.h4! (Mai tare decât 8.Nc4 Cb6
9.Nb3 d5 Unizcker-Pirc, Opatija
1953) 8...h6 9.h5 h:g5 10.C:g5!
Cb6 11.Nd3 f6 (11...Nf5 12.g4
12.h:g6 fig5 (vezi diagrama)

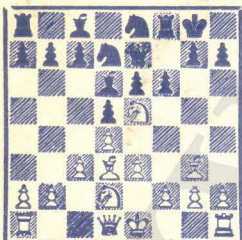

13.Th8+! Negrul cedează

PARTIDA PIONULUI DAMEI

Mc Alpine **D. G. Weir**
Campionatul Scoției, 1963

1.d4 d5 2.Nf4 Cf6 3.e3 c6
4.Cf3 Cbd7 5.Cbd2 Nd6 6.Ng3
De7 7.Ce5 (Împiedică c6-c5) 7...
0-0 8.Nd3 Ce8 9.c3 f6? (vezi diagrama)

10.N:h7+! (Clasicul sacrificiu
se dovedește și de data aceasta
eficace, deși nu duce la mat)
10...R:h7 11.Dh5+ Rg8 12. Cg6
Dd8 13.Nh4 (Poziția negrului este
atât de înghesuită încât albul poate
continua atacul cu mutări li-

niste, fără grabă) 13...Ne7 14.Cf3
Cd6 15.g4 Cf7 16.Tg1 Cg5 (Pentru
a împiedica g4-g5, dar acum
albul câștigă forțat) 17.N:g5 f:g5
18.Cfe5 C:c5 19.Dh8+ Rf7 20.
C:c5+ Rf6 21.Tg3! Nd6 22.Tf3+
Re7 23.T:f8? (23.D:g7+ Re8 24.
T:f8+ N:f8 25.Df7 mat) 23...D:f8
24.Cg6+ Re8 25.C:f8 și albul a
câștigat în citeva mutări.

APARAREA CARO-KANN

N. Littlewood **T. M. Wheatcroft**
Campionatul Angliei, 1963

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Cc3 d:e4
4.C:e4 Cd7 5.Nd3 (Deobicei se
joacă 5.Cf3 Cg6 6.Cg3 e5 7.
Nd3 Ne7 8.0-0 0-0 cu șanse
egale) 5...Cg6 6.Cg5 (Manevra
aceasta se face deobicei în legătură
cu dezvoltarea nebulului la
c4, de ex. 5.Nc4 Cg6 6.Cg5 e6
7.De2) 6...e6 7.Ce2 Nd6 (Negrul
ignorează prea mult intențiile
albului. Era mai bine 7...h6 și dacă
albul vrea totuși să joace f2-f4
atunci trebuie să retragă calul
la h3) 8.f4! c5 9.c3 c:d4 10.
c:d4 De7 11.0-0 b6 12.Cg3 Nb7
13.Te1 g6? (Strategia cam nehotărâtă
a negrului în deschidere
a permis albului să obțină o bună
poziție de atac. Cum la înaintarea
f5 negrul are intenția să
răspundă cu e6-e5, ultima sa
mutare este inutilă) 14.f5! e5 15.
Nc4 0-0 (Calul g5 care n-a fost
alungat la timp începe să producă
neplăceri negrului) 16.Db3
e4 17.f:g6 h:g6 18.Tf1 Rg7 19.
Nf4 N:f4 20.T:f4 a6? (În general
negrul în această poziție pare
să nu aibă deloc acel „simț
al primejdiei” despre care vorbește
Alehin. Pedepsa urmează
imediat. Vezi diagrama).

21.Cf5+! (liberează linia a
3-a) 21...g:f5 22.Dg3 Ch5 23.Dh4!
C:f4 24.Dh7+ Negrul cedează.

APARAREA SICILIANĂ

Vasiukov **Cicovani**
Spartakiada URSS, 1963

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Db6
(Mai uzitată este continuarea 3...
g6) 4.Cc3 (De obicei se joacă 4.
De2 sau 4.Ca3) 4...e6 5.0-0 Cf6
6.Te1 Ne7 7.N:c6 D:c6 (Mai
bine b:c6 consolidând centrul) 8.
d4 0-0? (O greșeală cu urmări
grave. Trebuia 8...d6 pentru a putea
răspunde la 9.d5 cu 9...Db6)
9.d5! Da6 10.d6! Nd8 11.Ng5 h6

12.Nh4 g5? (Într-o poziție atât
de blocată, în care jumătate din
figurile sale nu iau parte la joc,
negrul se expune unui sacrificiu
care decide foarte repede partida.
13.C:g5! h:g5 14.N:g5 Da5 15.
Te3 (Cu patru figuri contra una
atacul albului la rege nu poate
fi parat) 15...Ch7 16.Nh6 Rh8
(Negrul ar fi dispus să dea calitate,
dar albul vrea mai mult)
17.Tg3 Nh4 18.Ng7+ Rg8 19.Nf6+!
și negrul cedează deoarece la 19...
N:g3 urmează 20.Dg4+ și mat în
2 mutări.

SOLUȚIILE COMBINAȚIILOR

51. — De data aceasta sacrificiul
nebulului la h7 nu este însoțit
de șahul calului la g5, ci de
cooperarea lui de la distanță:
1.N:h7+! Rh7 2.Dh3+ Rg8
(După 2...Rg6 continuarea ar fi
fost aceeași) 3.T:d5! (Acum
negrul nu poate lua la d5 cu dama
din cauza Ce7+, iar pionul e6
este legat pe diagonală h3-c8)
3...N:c6 (La retragerile damei
câștigă 4.Th5) 4.T:d7 N:d7 5.Df3
și negrul a cedat.

52. — Soluția combinativă este
trădată de puternicul nebul de
la g3: 1.T:d5! (Întii se elimină
cea mai bine postată piesă a
adversarului) 1...c:d5 2.Cc6! (Amenințată
Ca7 mat, iar calul nu poate
fi luat din cauza Da6 mat)
2...De5 3.Da6!! și negrul a cedat
(3...D:c6 4.D:c6+ b:c6 5.Na6
mat; 3...Te8 4.C:a7+ Rd8 5.D:b7
Te1+ 6.Rd2 Dd4+ 7.R:e1 Nb4+
8.c3 Te8+ 9.Ne2 N:c3+ 10.b:c3

D:c3+ 11.Rd1 Da1+ 12.Rd2
Da2+ 13.Rc3 și albul câștigă)

53. — Superioritatea de dezvoltare
permite negrului să ia cu
asalt ultimul bastion care apără
regele alb: 1...N:f4! 2.e:f4 Db6+
3.Rh1 (3.Rf1 Cg4) 3...Db7+ 4.Rg1
Te2 5.Df1 (Singura apărare) 5...
Dh6+ 6.Rh1 De6+ 7.Rg1 De5+
8.Rh1 Dd5+ 9.Rg1 Dd4+ 10.Rh1
De4+ (Celebra „scară”) 11.Rg1
Cg4! 12.Cc3 Dd4+ albul cedează.

54. — O încheiere instructivă:
1.Ch7! Te8 2.N:h6! Ne6 (2...g:h6
3.D:h6 urmat de mat) 3.N:g7! și
negrul la cedat.

55. — 1...Ca2+! 2.Rb2 („Supra-
încărcarea damei albe își spune
cuvântul. La 2.D:a2 urmează
2...D:d3 3.D:a5 De3+ 4.Rd1 Nd7
5.Da2 Ta8 6.De2 Ta1+ 7.Cb1
Dd4+ 8.Rc1 Tfa8 9.Db2 Dd3 10.
Dc2 T:b1+ și negrul trebuie să
câștige. Analiza lui Kmoch) 2...
Dd4+ 3.R:a2 Ce4! 4.b:c4 Ta8+
5.Rb3 Ta3+ 6.R:b4 Dc5 mat.

CITIȚI ÎN NUMĂRUL VIITOR

- Florin Gheorghiu campion mondial de juniori
- Campionatul feminin de șah al R.P.R. pe anul 1963
- Teoria modernă: Indiana regelui în turneul de la Los Angeles. O variantă modernă a Gambitului damei acceptat
- Finaluri instructive: Greșeli în finalurile de turnuri
- Primii campioni de șah prin corespondență ai R.P.R.
- Șah magazin: Plugșorul șahiștilor
- Studii și probleme: Rezultatul concursului sintetic de compoziție. Concursurile Revistei de șah pentru anul 1964.
- Din tabla de materii a anului 1963